

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 9/2010

vyšlo 7. 5. 2010

cena 15 Kč

AL Invest Břidličná oslavil 80 let výroby z neželezných kovů

Netradiční výstava ZUŠ Rýmařov na krytém bazénu v Břidličné

Foto: Vladimír Lehký

ročník XII.

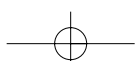
Kouzelná Buřinka se zúčastnila koncertu v pražské O2 areně

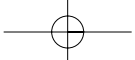

Jak vzniká práh aneb Dřevo promlouvá v reportáži V kůži stolaře

Auto-Hobby-Cross zahajuje sezónu opět pod firmou Styrotrade

Město Rýmařov získalo dotaci na revitalizaci sídliště Dukelská

Městu byla schválena dotace na první etapu revitalizace sídliště Dukelská. Bude zahrnovat úpravy vnitřní části sídliště - rekonstrukci komunikací, parkovacích míst a zelené plochy. Celkové náklady investice budou asi 10 milionů Kč, z toho dotace poskytnutá Ministerstvem pro místní rozvoj z programu regenerace panelových sídlišť jsou 4 miliony Kč.

Nyní město vyhlásilo soutěž na dodavatele a práce by mohly započít ve druhé polovině letošního roku. Ještě letos podáme žádosti o dotace na zbývající části sídliště a jeho okolí - bývalou průmyslovou zónu areálu firmy Polygon a prostor mezi sídlištěm a umělou ledovou plochou. Informace doplňuje přiložená mapa.

Ing. Petr Klouda, starosta města

LEGENDA : SADOVÉ ÚPRAVY

- Stromy listnaté, stromy jehličnaté a vyšší keře - stávající
- Stromy (bez rozlišení) - stávající , kácené
- Stromy listnaté malokorunné - navrhované
- Stromy listnaté vzrůstné - navrhované

MOBILIÁŘ , VÝTVARNÉ PRVKY , OPLOCENÍ

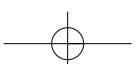
- Lavice parková s opěradlem
- Lavice parková bez opěradla
- Odpadkový koš
- Stojan na kola
- Box na odpadkové kontejnery
- Sušáky na prádlo - stávající , přemístěné
- Oplocení herní plochy
- Informační tabule
- HP 1 Herní plocha č.1
- HP 2 Herní plocha č.2
- HP 3 Herní plocha č.3
- VH Víceúčelové hřiště - není předmětem P.D.

LEGENDA : KOMUNIKACE , ZPEVNĚNÉ PLOCHY

- Asfaltová vozovka stávající , navrhované
- Betonová zámková dlažba tl. 60 mm
- Betonová zámková dlažba tl. 80 mm
- Betonová velkoplošná dlažba
- Kombinace : Betonová velkoplošná dlažba + žulová kostka drobná
- Žulová kostka drobná
- Žulové odseky
- Zasakovací betonová dlažba
- Polovegetační dlažba (kamenné krajníky se zatravněnými spárami)
- Písek
- Drobné těžené kamenivo
- Pryžová dlažba

LEGENDA : SADOVÉ ÚPRAVY

- Keře listnaté , jehličnaté - nízké a středně vysoké - navrhované
- Keře listnaté - vyšší - navrhované
- Trávník stávající - rekonstruovaný , navrhovaný
- Pnouch rostliny

Nejen do Tvrdkova přiletěly čarodějnice

Jako každoročně se ve Tvrdkově poslední sobotu v dubnu konal slet čarodějnic. Letos spolek Přátel Tvrdkovska, o. s., pořádal již patnáctý ročník. Potěšila nás hojnost spřátelených čarodějnic a čarodějnického dorostu.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na organizaci sletu a také našim sponzorům, kteří nás podpořili při zajištění bohaté tomboly.

Alena Čiklová

Foto: archiv Aleny Čiklové

Na mnoha místech našeho města to vypadalo, že si tady z pátku na sobotu daly dostaveníčko čarodějky ze širokého okolí. Ty nejmenší čarodějnice doprovázené malými čaroději z Mateřské školy na ulici Julia Sedláka pořádně vystrašily pracovníky Městského úřadu na náměstí Svobody.

Redakce

Fota: archiv MěÚ Rýmařov

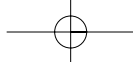

V pátek 30. dubna byl i ve Staré Vsi rej čarodějnic. V hojném počtu se slétly malé i velké, jedna „krasavice“ hezčí než druhá. Při „čarodějnickém kole“ (vymetení zla a zimy) byla zvolena královna sabatu. Rejdnění čarodějnic přerušil sbor dobrovolných hasičů, kteří za povzbuzování přítomných postavili obecní májku. Příští akce, kácení máje s oslavou Dne dětí, se uskuteční 29. května.

Za kolektiv pořadatelů Mgr. Libuše Vašítkové

Fota: archiv Libuše Vašítkové

Rýmařovští cestovatelé a jejich zážitky

S Jiřím Strakošem do pobaltských republik a Sankt-Petěrburgu - 2. část

Riga, městské hradby

Riga, Dům u sedmi židlí

Riga, Dům černých hlav, dříve burza

Riga, budova opery

Talin, část pomníku neštěstí trajektu Estonia

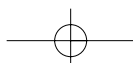
Talin, jedna ze středověkých bran do města

Talin, výhled z hradu, v pozadí moře, vpravo věž sv. Olafa

Talin, Kateřinský palác, nyní parlament Fota: archiv Jiřího Strakoše

Do hotelu na předměstí Rigy jsme dorazili navečer a druhý den jsme bez ohledu na déšť vyrazili na prohlídku města. Riga, hlavní město Lotyšska, má 800 000 obyvatel. Je to také největší město v Pobaltí. Rozkládá se na březích velké řeky Daugavy, 15 km od jejího ústí v jihovýchodním cípu Rižského zálivu. Historické centrum města se táhne 1 km podél východního břehu řeky. Panoramu Staré Rigy dominují tři věže. Na jihu je to věž kostela sv. Petra, 123,5 m vysoká. Přírodní vlivy ji už třikrát zničily, ale vždy byla zase obnovena. Za sovětské éry byl kostel zavřený a na věži měli vojáci pozorovatelnu. Tato památka, skvělá to ukázka gotické architektury, dnes patří luteránům, pochází z roku 1209. Trochu severněji stojí největší středověký kostel v Pobaltí - Rižský dóm. Založen roku 1211 a postupně rozšiřován, je směsicí románské, gotické a barokní architektury. I on byl za sovětské okupace zavřený, a když se konečně v roce 1988 otevřel pro bohoslužebné účely, byla z toho velká sláva a všechny noviny v SSSR o tom psaly. V katedrále jsou od roku 1884 umístěny varhany, ve své době největší na světě, dnes čtvrté. Mají 6 768 píšťal. Vnitřek kostela je krásně vyzdoben a konají se zde varhanní koncerty. Třetí kostel s velkou věží náleží svatému Jakubovi. Také patří mezi nejstarší v Rize, jeho historie sahá do začátku 15. století.

Středem staré Rigy vede od západu na východ rušná ulice, která se ke konci nápadně rozšiřuje. Zde stojí Památník svobody, který byl postaven z celonárodních sbírek v letech 1931-38. Na podstavci je nápis „Za vlast a svobodu“. Nad ním se tyčí 19 m vysoký sloup a na něm devítimetrová bronzová socha ženy se zdviženými rukama, držící tři zlaté hvězdy, které reprezentují tři lotyšské kraje. Během sovětské éry byl památník nepřístupný, aby se tam lidé nemohli scházet a vyjadřovat své názory. Byl režimem trnem v oku, a přesto si netroufali jej zbourat. Koncem osmdesátých a začátkem devadesátých let se pomník stal symbolem a středobodem lotyšského hnůtu za nezávislost, zahájeného 14. 6. 1987, kdy se zde nelegálně shromáždilo pět tisíc lidí, aby si připomněli oběti stalinských deportací. Později tu proběhlo ještě několik shromáždění a pochodů a pomník dodnes funguje jako neoficiální místo konání živých politických debat. Od roku 1992 tady opět stojí čestná stráž a navazuje tak na předválečnou tradici. Pomník je obklopen krásně udržovaným parkem. Líbily se mi letničkové a trvalkové záhony a zejména na kraji velká skalka s alpínkami a nízkými dřevinami. Středem skalky s mírného kopečku tekla umělý potůček bublající přes kameny. Náhdera. Parkem protékal vodní kanál, který dříve kopíroval městské hradby. Přes něj vede most, na jehož ornamentálním kovovém zábradlí najdete pověšené zámky. Dávají je tam novomanželé a přitom zahodí klíč do řeky, což je místní tradice, kterou jsem potom viděl i v dalších městech Pobaltí a v Petrohradu. Jenom nevím, když se manželé rozvedou, zda zámek odstraní. U mostu spatříte malé pomníčky se jmény pěti vlastenců, kteří zahynuli při revoluci roku 1991. Sověti se Pobaltí nechťeli jen tak vzdát.

Riga je starobylé město. Řeka Dougava byla už ve starověku důležitou dopravní tepnou a v jejím ústí se nacházel malý přístav již ve 2. století po Kr. Tehdy zde sídlil ugrofinský kmen Livonců, kdysi velmi početný, dnes však doslova na vymření - při posledním sčítání roku 2000 se v celém Lotyšsku našlo jen 176 jeho příslušníků. Jako obchodní centrum se město začalo rozvíjet v raném středověku, hlavně díky kontaktům s Vikingy, kteří přes něj dopravovali zboží do vnitrozemí. Dodnes má zbytky městských hradeb s věžičkami a Švédskou branou. Uvnitř města jsou krásně zachované

a udržované středověké domy - nejstarší Dům tří bratří, právě opravený Dům černých hlav, budovy různých cechů a obchodníků, dříve německých majitelů, a další. Procházka středověkými úzkými uličkami plná malých obchůdků, restaurací s vývěsnými štíty a nápisy se spoustou lidí, kteří někam spěchají, turistů, vše zvědavě okukujících a fotících, pouličních malířů, muzikantů s kloboukem na zemi na drobné peníze, to vše bylo pro mě velice romantické a zajímavé. Ve středu města však samozřejmě najdete běžné znaky prosperujícího hlavního města moderního státu - nové kancelářské bloky různých firem, luxusní obchody, banky, velkou a hustou dopravu, parlament s čestnou stráží a několik velkých divadel, i ruské. Litevská národní opera byla založena roku 1918, Národní divadlo o rok později. Nejstarší profesionální scéna ve městě je však právě Rižské ruské divadlo. Rusové představují celých 40 % obyvatel města. Po revoluci mají velké dilema, jaké si nechají občanství, své nebo lotyšské (či estonské, případně litevské - v těchto zemích je situace obdobná). Na zmíněné ulici rozložilo stánky několik trhovců. Trhovníctví má v Rize dlouhou tradici, jež se táhne až k příchodu prvních německých obchodníků okolo roku 1201. Tržnice nejdříve stávala na břehu řeky Dougavy. Němečtí kolonisté své zboží dopravovali po moři a poté po řece. Město tehdy bylo důležitou zastávkou na hlavní obchodní cestě do Ruska a díky tomu se Riga brzy stala hlavním městem Pobaltí.

V roce 1282 se už mohla pyšnit statutem hanzovního města. Místo tržnice se v průběhu staletí podle potřeby měnilo a dnes je u železniční trati, kterou se zboží do města dopravuje lépe než po vodě. V letech 1924-30 město nechalo na založení nové tržnice dovést pět hangárů Zeppelin. Vnitřní prostor dosahuje výšky 30 m, dříve sloužil k parkování vzducholodí. Prodejní plocha je obrovská a vejde se tam 1 250 obchodníků. Jsou chráněni před deštěm, sněhem a dlouhou zimou. Dá se tam koupit snad všechno. Specifikem pobaltských tržišť je bižuterie z jantaru. Zejména naše ženské zvažovaly, zda něco koupit. Jantar vznikl v Pobaltí asi před 40-60 miliony lety. Spíše než minerál, zlatý kámen tpytící se na slunci, je to ve skutečnosti organická hmota, zkamenělá pryskyřice. Sbírá se na břehu moře zjara nebo na podzim, kdy se nejvíce vyplavuje. Větší kousky třeba s hmyzem z prehistorické doby jsou velice ceněny. Drobné kamínky jsou levnější, dají se však nahřát a slisovat, aby byly větší, potom se jantaru říká nepravý. Pravý jantar poznáte tak, že plave ve vodě. V roce 1716 daroval pruský král Petru I. Velikému slavnou Jantarovou komnatu na památku uzavření spojenectví proti Švédsku. Obsahovala šest tun jantaru. Když Němci obsadili město Puškin u Leningradu, vzácnou komnatu ukradli a odvezli do dnešního Kaliningradu. Při německém ústupu začátkem února 1945 beze stopy zmizela - možná se potopila loď, co ji odvážela, možná byla zničena při bombardování, to nikdo neví a stále je to velká záhada. Před několika lety jedna německá firma darovala Puškinu velkou částku peněz na obnovu komnaty. Slavnostně pak byla roku 2003 předána prostřednictvím německého kancléře Schrödera a ruského presidenta Putina při příležitosti třístého výročí založení Petrohradu.

Z Rigy jsme v odpoledních hodinách odjžděli do estonského hlavního města Talinu. Dorazili jsme tam večer a ráno po snídání se šlo na prohlídku starého města. Talin má velmi dlouhou a bohatou historii, také díky pro svou strategickou polohu v Talinském zálivu. Okolní území bylo osídleno již na začátku prvního tisíciletí př. Kr., město samé pak bylo založeno někdy v 9. či 10. století.

Samozřejmě má nesčetné množství historických památek. Talinští jsou na ně patřičně hrdí a dobře se o ně starají. Na začátku 13. století se dánský král se svým biskupem snažil podmanit si tamní opevněnou osadu. Dlouho se jim to nedařilo a už se chystali k odchodu, když biskupovi k nohám spadl z nebes červený prapor s bílým křížem. Biskup v tom viděl boží znamení a ještě jednou na osadu zaútočil a dobyl ji. Tak praví legenda. Dánsko skutečně takovou vlnku dodnes má. V osadě na místním kopci postavili hrad, který se během staletí několikrát obměnil, dodnes se zachovaly tři hradní věže z původních čtyř. Od hradu z kopce na panorama města a moře je krásný výhled. Ve středověku byl Talin neustále ohrožován svými sousedy, a tak se časem hradby hradu rozšířily na celé město. Bylo jich skutečně zapotřebí. Například v letech 1550-51 hradby talinským zachránily životy. Krutý car Ivan IV Hrozný se chtěl zmocnit města. Když se mu to hned nepodařilo, chtěl město obléhat a vyhladovět. Když ani po sedmi měsících nebyl úspěšný, odtáhl. Krásné, zachovalé opevnění s věžičkami je největší v severní Evropě. Je 2 m široké, 16 m vysoké. Dá se po nich chodit jako třeba v Dubrovniku. U městské brány je další mohutná věž, které říkájí Tlustá Margareta. Dnes je tam námořní muzeum. Vedle této velké věže je památník ztroskotání trajektu Estonia 28. září 1994, což je jedna z největších námořních katastrof minulého století. V ledové vodě Baltu se utopilo 852 pasažérů, z toho 284 Estonců. Pro tak malou zemi s 1,4 milionu obyvatel je to hodně. Datum katastrofy je dnem národního smutku Estonska. Příčina nehody se doposud nezjistila, dohady přetrvávají. V přízemí Tlusté Margarety se nachází velký bílý kříž a kamenná tabule se jmény všech, kdo na trajektu zahynuli.

Nedaleko hradu nechala Kateřina I. Veliká, žena Petra I., postavit barokní zámek. Dnes zde sídlí parlament. Co by odtamtud kamenem dohodil, je katedrála Alexandra Něvského. Představuje typickou ruskou barokní architekturu s věžemi zakončenými cibulovitými báními. Vnitřek je také krásný, vyzdobený samými pozlacenými ikonami. Právě tam byla mše. Věřící neradi viděli, jak naští turisté blesky fotoaparátů narušují průběh bohoslužby. Tento nešvar se v dalším průběhu zájezdu bohužel opakoval. Taliňané tuto katedrálu nazývají „Svatební dort na pohřbu“. Myslí tím to, že do jejich prostředí pravoslavný kostel nepatří, ale už to musí, jak se říká, skousnout. Rusů je v Talinu téměř 40 %.

Kostelů má město opravdu hodně. Ty nejdůležitější jsou kostel sv. Ducha, sv. Mikuláše, Panny Marie či Olafa s věží 125 m vysokou. KGB tam měla zřízenou pozorovatelnu s vyslačkou a poblíž i své ústředí. Uvnitř starého města najdete spoustu středověkých domů, příbytky kupců a bohatých obchodníků, dobovou lékárnu, uprostřed stojí zachovaná gotická radnice z roku 1402 a stejně starým náměstím a plno dalších pamětihodností. Hlavně v létě je tam velice živo. Po prohlídce starého města jsme dostali dvě hodiny volna. Bavilo mě se jen tak toulat v úzkých uličkách se středověkou atmosférou. Okoukal jsem vsudypřítomné hospůdky s předzahrádkami, výkladní skříně obchůdků s rozličným zbožím, na jedné tržnici prodávala mladá děvčata v dobovém oblečení místní dobrotu a speciality. Už nepršelo a vysvitlo slunko. Najednou bylo všude plno lidí. Musel jsem dávat pozor, abych se v tom ruchu neztratil. Do nového města jsme se dostali jen okrajově. Talin ve srovnání s Rigou působí dojmem čilejšího, nedočkavějšího, živějšího města.

V odpoledních hodinách jsme už odjžděli do Sankt-Petěrburgu. Jiří Strakoš

Pár slov... o hranicích

Skvělé bylo otevření státních hranic po listopadu 1989, zábavně byly Hry bez hranic. Horší je to s hloupostí, která nezná hranic. I výchova má své hranice. Ohraničujeme dítě tím, co má povoleno a zakázáno, zákony nám vymezují, co se už nesmí, společenské normy říkají, co by se nemělo. Otázkou je, jaké hranice má dítě při výchově nastavené. Jisté však je, že hranice neustále rozšiřujeme. Úvodní sloupek šéfredaktora magazínu Mladé fronty v nedávném vydání, podle mě, hranici překročil. Psané slovo je společenská norma. Dítě či dospívající, kteří si tento novinářský text přečtou, asi nebudou příliš přemýšlet o autorově záměru. Určitě si ale všimnou věty „Baník,“ (doslova citovat nebudu, o tuto hranici hodlám v rámci svých sil bojovat) a mnozí ji vezmou za své. Češtinář by pak mohl obdobné výrazy najít ve školních pracích, žák by se mohl hájit odkazem na vzor z prestižních novin.

Jezdíme se školou do divadel v Olomouci, Šumperku a Opavě s cílem žáky zkulturnit. Divadelníci nám ale příliš nepomáhají, neboť i oni rozšiřují hranice. Dětem coby divákům se podbízejí lacinými dvojsmysly, o nevhodný slovník taky není nouze. Navíc se toleruje přijít do těchto divadel v tričku a riflích, nezbytná kšiltovka zdobí hlavu nejednoho dětského návštěvníka. Na obhajobu nás, učitelů z Rýmařova, musím uvést, že žáky vedeme v rámci „normálních hranic“, to znamená šaty, sukně, košile, případně i obleky.

V minulém čísle Rýmařovského horizontu pan Marek bědoval nad hudební kulturou Čecho Decho. Chlapci z Maxim Turbulenc svůj hudební přínos lidové písní obhajují, ohánějí se prodávaností. Nevím, kolik rodičů dnes dětem ještě zpívá lidové písničky, Bůh nás však ochraňuj, pokud jim naše národní tradice nabízejí v takto zprzněné podobě. Ze touto reklamní nabídkou opět posouváme hranice výchovy, asi nikdo v příslušných médiích neřeší.

Omlouvám se za pláč na vašem rameni, ale neustále uvolňování hranic výchovy mi vadí. Vadí mi však i stesky typu „Za mých mladých časů...“ nebo „Ta dnešní mládež...“ a podobně. Musíme si uvědomit, že ta mládež se pohybuje jen v těch hranicích, které jim my, dospělí, nastavujeme.

Vlastimil Baran

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Doplňující informace k volbám	str. 7
Slovo krajského zastupitele	str. 8

Štafeta

Lenka Baborovská se ptá Romana Vlčka	str. 9
--	--------

Školství

Studenti Primy zvládli úspěšně Eurorebus	str. 9
--	--------

V kůži...

...stolaře aneb Dřevo promlouvá	str. 10
---------------------------------------	---------

Policejní zápisník

Osmiletá dívka těžce zraněna při výbuchu kotle	str. 12
--	---------

Jazzclub

Na scénu přiletěl Mrtvý holub	str. 15
-------------------------------------	---------

Připomínáme si

Za pravdu a svobodu aneb Hold Světovému dni svobody tisku	str. 16
---	---------

Nad stránkami městské kroniky

Náboženství, politika, ekonomika	str. 17
--	---------

Organizace a spolky

Rýmařovští rybáři pomohli vyčistit okolí Slezské Harty	str. 17
Novinky z Kouzelné buřinky	str. 18
Pozvánka na veletrh zdraví a sociálních služeb	str. 19

Zpravodajství města Břidličné

.....	str. 20
-------	---------

Z okolních obcí a měst

Mládež z Ryžoviště nezahálela ani v dubnu	str. 23
---	---------

Sport

Auto-Hobby-Cross zahajuje sezónu	str. 25
První turnaj handicapovaných kuželkářů	str. 25
Rýmařovský aerobik se těší z dalších úspěchů a medailí	str. 25

Den matek

v úterý 11. 5. 2010
v sále ZUŠ

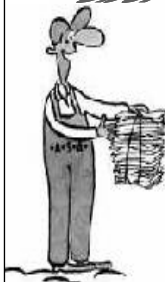

Program:
vystoupení dětí MŠ 1. Máje
vystoupení žáků ZUŠ
k poslechu a tanci zahraje
pan Kováč
občerstvení zajištěno

Na vaši návštěvu se srdečně těší zaměstnanci Diakonie ČCE – střediska v Rýmařově.

Gymnázium Rýmařov pořádá

Sběr starého papíru a PET lahví

Kdy: ve čtvrtek 20. 5. 2010
7.00–8.00 a 14.00–16.00
Kde: před tělocvičnou
Gymnázia Rýmařov

Aktuálně z města

Doplňující informace k volbám do Parlamentu ČR

Volby do Parlamentu České republiky upravuje zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“).

Budou se konat ve dnech **28. a 29. května 2010**. Dne **28. května 2010** (pátek) se bude hlasovat **od 14.00 do 22.00** a dne **29. května 2010** (sobota) se bude hlasovat **od 8.00 do 14.00**.

O době a místě konání voleb ve městě Rýmařov budou voliči informováni oznámením starosty města, a to nejpozději patnáct dnů před dnem voleb; tj. **13. května 2009**. Protože je na území města dvanáct volebních okrsků, jsou v oznámení uvedeny adresy okrskových volebních místností. Volební okrsky jsou ohraničeny hlavními ulicemi ve městě, a to tak, aby byl počet voličů v každém volebním okrsku v rozsahu 500-800. Občan České republiky má právo hlasovat ve volbách do Parlamentu České republiky za předpokladu, že:

- nejpozději druhý den voleb dosáhl věku 18 let,
- nevznikla u něj překážka ve výkonu volebního práva a
- je zapsán v seznamu voličů pro volby do Parlamentu ČR, popřípadě hlasuje na voličský průkaz (podrobněji viz dále).

Překážkou ve výkonu volebního práva, pro kterou nelze hlasovat, je zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům. Podmínkou výkonu volebního práva ve volbách do Parlamentu ČR je zápis státního občana České republiky, který má právo volit (dále jen „volič“), do seznamu voličů pro volby do Parlamentu ČR. Tento seznam vede obecní úřad, městský úřad, úřad městyse, magistrát statutárního města, které není územně členěno, úřad městské části nebo městského obvodu (dále jen „obecní úřad“) pro každé volby do Parlamentu postupem daným zákonem. Obecní úřad do seznamu voličů pro volby do Parlamentu ČR dále nejpozději sedm dnů před dnem voleb (21. května 2010) zanese voliče, kteří nemají ve správním obvodu tohoto obecního úřadu trvalý pobyt, ale kteří jsou v nemocnici, porodnici, sa-

natoriu, ústavu sociální péče nebo v obdobném ústavu a zařízení,

- jsou v policejní cele, v místě výkonu vazby nebo v místě výkonu trestu odnětí svobody a kteří byli obecnímu úřadu nahlášení velitelem nebo správcem příslušného zařízení; ten zároveň o zápise informuje obecní úřad v místě trvalého pobytu voliče.

Volič, který je zapsán v seznamu voličů pro volby do Parlamentu ČR a předpokládá, že nebude moci volit ve volební místnosti, která je určena pro volby jeho volebního okrsku, může požádat o vydání **voličského průkazu**. Voličský průkaz je vydáván žádajícím občanům v termínu od **13. do 21. května** na obecním úřadě. Je možno jej vydat i osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu.

Samotné hlasování volič provede následovně:

- po příchodu do volební místnosti **prokáže okrskové volební komisi svou totožnost a státní občanství České republiky** platným občanským průkazem, platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky nebo cestovním průkazem. Voliči, který tak neučiní, nebude hlasování umožněno.

- volič, který se dostaví do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen jej odevzdat okrskové volební komisi. **Voličský průkaz opravňuje k zápisu do zvláštního seznamu voličů ve dnech voleb v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky.**

- po prokázání totožnosti **obdrží každý volič prázdnou úřední obálku opatřenou úředním razítkem**, a pokud si nedonesl hlasovací lístky, na požádání je obdrží u okrskové volební komise. Sadu hlasovacích lístků obdržel každý volič nejpozději tři dny před dnem voleb do poštovní schránky.
- po obdržení úřední obálky, případně hlasovacích lístků, vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. **V případě, že se do prostoru pro úpravu hlasovacích lístků volič neodebere, nebude mu hlasování umožněno.** V prostoru pro úpravu hlasovacích lístků vloží volič do úřední obálky jeden hlasovací lístek té politické strany, politického

hnutí nebo koalice, pro niž se rozhodl hlasovat. Současně může volič na hlasovacím lístku vybrané politické strany, politického hnutí nebo koalice zakroužkovat pořadové číslo nejvýše u **čtyř kandidátů** uvedených na témže hlasovacím lístku, které upřednostňuje.

- po opuštění prostoru pro úpravu hlasovacích lístků vloží volič úřední obálku s hlasovacím lístkem před okrskovou volební komisí do volební schránky;

- **každý volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné;**

- s voličem, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu či nemůže psát nebo číst, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič, **nikoliv však člen okrskové volební komise**, který voliči pomůže upravit hlasovací lístek a vložit jej do úřední obálky;
- ze závažných, zejména zdravotních důvodů, může volič požádat městský úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisí o to, **aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku**. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky.

Na území města Rýmařov je nově zřízeno dvanáct volebních okrsků:

Volební okrsek č. 1 - místní části Janovice - Bednářská, Cihlová, Hraniční, Hřbitovní, Hutní, Krátká, Nové Pole, Rýmařovská, Růžová, Skalní, Sklepní, Školní, Zámecká, Zámecký park, Zámek **volební místnost - kancelář osadního výboru v Janovicích na Opavské ulici**

Volební okrsek č. 2 - Bartáková, Javorová, Jesenická, Julia Fučíka, Karla Schinzela, Květná, Na Mokřinách, Národní 10-34, Palackého a Podolská **volební místnost - zasedací místnost v budově Městských služeb na Palackého 12, Rýmařov**

Volební okrsek č. 3 - Čapkova, Divadelní, Havlíčkova, Jelínkova, Julia Sedláka, Sadová a Sokolovská **volební místnost - sál SVČ na Divadelní 383, Rýmařov**

Volební okrsek č. 4 - Horní, Jungmannova, náměstí Míru, Národní 2 - 15, Příkopy, Školní náměstí

volební místnost - školní třída v budově Základní školy na Školním náměstí, Rýmařov

Volební okrsek č. 5 - Hornoměstská, Lidická, Větrná **volební místnost - budova Základní školy na ulici 1. máje 32, Rýmařov**

Volební okrsek č. 6 - náměstí Svobody, Radniční, 1. máje., Nerudova, Pivovarská **volební místnost - kancelář Městské knihovny, Sokolovská 25, Rýmařov**

Volební okrsek č. 7 - místní část Jamartice **volební místnost - sál restaurace „U Khachika“ v Jamarticích**

Volební okrsek č. 8 - Strálecká, Slunečná, Polní, Nová, Luční, Na Stráni, Komenského, Tomáše Matějky, Okružní, Revoluční 1-14 **volební místnost - velký sál SVČ, Okružní 10, Rýmařov**

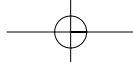
Volební okrsek č. 9 - místní části Ondřejov **volební místnost - místnost osadního výboru Koliba, Ondřejov**

Volební okrsek č. 10 - Dukelská, Husova, Lipová, třída Hrdinů 1-14, Úvoz, Žižkova 1-14 **volební místnost - velký sál SVČ, Okružní 10, Rýmařov**

Volební okrsek č. 11 - Bezručova, Máchova, Mlýnská, Opavská, Revoluční 15-30A, Rudé armády, U Kaple, U Lomu, U Potoka, U Rybníka, Vrchlického, 8. května a místní část Harrachov **volební místnost - společenská místnost domu s pečovatelskou službou, Revoluční 30, Rýmařov**

Volební okrsek č. 12 - Marxova, Nádražní, Na Vyhlídce, Pod Svahem, třída Hrdinů 15-60, Žižkova 17-41, Zahradní, a místní část Stránské **volební místnost - kancelář Diakonie ČCS, třída Hrdinů 48, Rýmařov**

Městský úřad Rýmařov,
odbor vnitřních věcí

Slovo krajského zastupitele

Ve středu 21. dubna 2010 se konalo jedenácté zasedání zastupitelstva Moravskoslezského kraje, které projednalo řadu důležitých dokumentů. Krajský zastupitelé schválili zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření

Moravskoslezského kraje za rok 2009 a také závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2009; je v celém rozsahu vyvěšen na webových stránkách kraje a k nahlédnutí je rovněž na podatelně krajského úřadu v Ostravě. Celkový zůstatek finančních prostředků na bankovních účtech kraje činil k 31. 12. 2009 celkem 2 263 299 000 Kč a zastupitelstvo schválilo převod tohoto zůstatku ke krytí výdajů a peněžních fondů v roce 2010 a dále projednalo plnění rozpočtu Moravskoslezského kraje k 28. 2. 2010.

A co znamenalo zasedání krajského zastupitelstva pro náš region? Zastupitelé schválili neinvestiční dotace určené na akceschopnost jednotek dobrovolných hasičů - po 150 tisících získala města Rýmařov a Břidličná a obce Dolní Moravice, Horní Město a Malá Morávka.

Z dotačního programu „Zvyšování pasivní bezpečnosti na pozemních komunikacích“ obdrželo město Rýmařov na projekt „DSH-9 zvýšení pasivní bezpečnosti chodců v Rýmařově III. etapa“ dotaci ve výši 778 500 Kč. Městu Břidličná schválili zastupitelé nový termín doložení čerpání dotací, a to do 31. 7. 2010.

Mikroregion Slezská Harta obdrží dotaci na projekt „Lodní doprava na Slezské Hartě“.

Cílem projektu je vytvořit zde ucelený systém veřejné lodní dopravy. Domnívám se, že je to první velký krok k rozvoji této oblasti. Dotace je schválena na dokumentaci a výstavbu přístavišť v obcích Roudno, Nová Pláň a Leskovec nad Moravicí. Celkové náklady projektu činí 1 428 571 Kč, investiční dotace poskytnutá Moravskoslezským krajem činí jeden milion korun.

Zastupitelstvo rovněž projednalo a schválilo majetkové vypořádání staveb silnic II. a III. třídy včetně jejich součástí - jedná se o vypořádání staveb nabytých směnou nebo darem, dále výkup, historický majetek a podobně. V našem regionu jde o účelovou komunikaci Hvězda-Ovčárna (zajištění stability silničního tělesa v úseku 0 až 5,51 km), silnici II/370 Rýmařov - Velká Štáhle (celková rekonstrukce a zlepšení šířkového uspořádání komunikace v úseku 31,9 až 35,025 km), nové mosty přes Lučinu a Krkavčí potok, kompletní rekonstrukce stávajících opěrných zdí provedených z kamenné rovnániny nasucho v Jamarticích a také o silnici II/452 Bruntál-Mezina a II/450 Rudná pod Pradědem - Hvězda.

V programu „Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje 2010“ byly v rámci podpory projektů zaměřených na vzdělávání a poradenství v oblasti rozvoje venkova a obnovy vesnice, rozvoje občanských aktivit a komunitního života v obcích (dotační titul 2) schváleny neinvestiční dotace pro Sdružení obcí Vrbensko ve výši 493 900 Kč, pro Mikroregion Slezská Harta 500 000 Kč a také pro Sdružení obcí Rýmařovska 500 000 Kč. V tomto dotačním titulu bylo alokováno celkem 5 624 400 Kč.

Z dotačního titulu 1, zaměřeného na podporu obnovy a rozvoje venkovských oblastí prostřednictvím poskytování investičních dotací, na realizaci rozvojových záměrů obcí

a venkovských mikroregionů - svazků obcí, byly schváleny příspěvky investiční dotace na následující projekty: Modernizace veřejného osvětlení Karlova Studánka (299 300 Kč), Modernizace vytápění MŠ a ZŠ v Dolní Moravici (213 600 Kč), Rekonstrukce místních komunikací Velká Štáhle (498 000 Kč), Rekonstrukce hasičské zbrojnice Stará Ves u Rýmařova (550 000 Kč), Víceúčelové kulturní zařízení Slezské Harty a Nížkého Jeseníku I Valšov (595 000 Kč), Stavební obnova základní školy obce Lomnice (500 000 Kč) a Úprava veřejného prostranství ve středu obce Rýžoviště (350 700 Kč).

V tomto titulu bylo celkově alokováno 30 010 000 Kč. Domnívám se, že region Rýmařovsko jako celek byl úspěšný a ukázalo se, že spolupráce mezi obcemi se vyplácí. Jen je škoda, že do náhradních projektů, tj. „pod čáru“, se dostaly projekty obcí Malá Morávka a Václavov.

V rámci reprodukce majetku kraje proběhne vypořádání pozemků pod stavbami silnic II. a III. třídy v celkové částce 41 234 000 Kč. V oblasti kultury schválili zastupitelé opravy hradu Sovince - opravu čtvrté brány s předpokládanými náklady 2 200 000 Kč a opravu pavlače na západní straně pátého nádvoří s předpokládanými náklady 550 000 Kč, naplánována je rovněž oprava nádvoří na zámku v Bruntále s předpokládanými náklady 5 600 000 Kč.

V oblasti školství se můžeme těšit na dlouho očekávanou rekonstrukci střechy tělocvičny rýmařovského gymnázia, která krajský rozpočet přijde na 4 miliony korun.

Závěrem rozhodli zastupitelé o tom, že se Moravskoslezský kraj přihlásí o pořádání her Páté zimní olympiády dětí a mládeže v roce 2012.

*Ing. Jaroslav Kala,
krajský zastupitel a místostarosta města*

Úsměvně

Hygienická čistota

Pustíte si televizi, určitě vás najde reklama. Vaše vlasy budou lesklé, zdravé a budou mít velký objem. Bez jogurtů nepřežijete, auto stojí pouze sto sedmdesát tisíc, no nekupte to. Na zdar kupů se napijete irské whisky a k tomu půllitr pívka. Aspoň třikrát nás v průběhu večera čeká pohled do záchodové mísy. Zblízka. Ta je hygienicky čistá! Může být jiná?

Neustálý boj se špinou se pro mnohé z nás stal novým náboženstvím. Mýtí a očistě všeho kolem sebe věnujeme velké množství času. Podle týdeníku Economist se ročně jen za mýdlo na světě utratí čtyřicet miliard dolarů, dalších sto šest miliard za přípravky na praní prádla, mýtí nádobí, úklid toalet a koupelen.

Napadlo vás někdy důkladně očistit svou klávesnici? Prý je na ní sedmdesátkrát víc bakterií než na sedátku toalety... Kliky, držadla, madla nákupních vozíků, různá tlačítka a mačkátká, klíče, ucha tašky a na co nezapomínáme - peníze! Přitom náš malý Miloušek, budoucí finančník, má tak rád penízky, má svou pokladničku, cinká korunkami, hraje si s nimi

a potom stejnými prstíky dává do pusinky gumové medvídky, rohlík i dílek mandarinky!

Moje známá si během své práce zdravotní sestry natolik přivykla zápachu dezinfekce, že ji důsledně používá i doma. Bez ní by jí úklid připadal nedostatečný. U ní je opravdu tak čis-

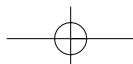
to, že by se dalo jíst z podlahy. Nezašla v boji se špinou příliš daleko? A je to vůbec zdravé? Imunologové tvrdí o dětech ze superčistého prostředí, že nemají dobře vyvinutý imunitní systém. Děti z venkova, vyrůstající na dvorku, zahradě, v blízkosti domácích zvířat, mají menší problémy s alergiemi.

Je zajímavé zalistovat v knize Dějiny hygieny. V roce 1940 měla pouze polovina amerických domácností koupelnu. Veřejné lázně se vrátily do Evropy díky křižáckým výpravám. Těšily se pak velké oblíbenosti, navzdory tehdejšímu lékařům, kteří se domnívali, že horká voda otevírá póry v těle, takže nemoci mohou lehko proniknout dovnitř.

Podle dochovaných záznamů francouzského dvorního lékaře byl král Ludvík XIII. (narozen 1601) poprvé vykoupán v sedmi letech. V Anglii se Alžběta I. myla pouze jednou týdně a její nástupce Jakub I. si prý myl jenom prsty.

Jistě najdeme zlatou střední cestu. Takže - vzhůru k hygienické čistotě!

Si

Štafeta

Rýmařované se ptají známých či něčím pozoruhodných spoluobčanů na to, co je zajímavá a co by mohlo zajímat i čtenáře. Společně s otázkami předávají pomyslný štafetový kolík, který zavazuje dotazovanou osobnost oslovit s podobnými či úplně jinými otázkami dalšího zajímavého člověka.

Lenka Baborovská se ptá Romana Vlčka

Proč jsem si ho vybrala:

Romana Vlčka jsem si vybrala, protože si vážím jeho profese. Profese, která má ten nejvyšší cíl - záchranu života a zdraví člověka.

Pracuješ jako staniční řidič na místním výjezdovém stanovišti rychlé záchranné služby. Co tahle jistě náročná práce obnáší?

V této funkci jsem od roku 2003. Jezdím jako každý jiný řidič na záchranné službě a kromě toho dělám pro řidiče rozpis služeb na každý měsíc a evidenci odpracovaných hodin.

Starám se o sanitní vozidla, jejich servis, garanční prohlídky a státní technickou kontrolu. Mám na starosti i budovu záchranné služby, což obnáší zajištění potřebných oprav a další. **Co jako zdravotník říkáš na systém lékařské péče v našem regionu? A jak vidíš úroveň našeho zdravotnictví obecně?**

Můžu ti říct jen své postřehy, protože ve zdravotnictví pracuji od roku 1985. Myslím si, že úroveň zdravotnictví v České republice je velmi vysoká. Některé evropské státy by si o naší úrovni mohly nechat jen zdát. Kdybych to mohl přirovnat k autům, řekl bych, že Češi jezdí Superbem a někde stále řídí Moskvič či Trabant.

V našem regionu, jak jistě většina lidí ví, je to rok od roku horší. Dostupnost nemocnic a lékární odborníků je pro některé občany velkým orříškem. Postupně zavírané nemocnice v Rýmařově a Bruntále (jede v omezeném provozu) jsou hlavním kamenem úrazu. Všechny případy chirurgického charakteru a porody se vozí do Krnova. To je hlavní problém, 44 km z Rýmařova není zrovna málo. Prostě, někdo někde udělal chybu!

Při své profesi se setkáváš s úrazy, s těžkým zraněním, se smrtí. Jak to zvládáš psychicky? Jde to vůbec, zvyknout si?

K tomu jen krátce. Zvyknout se dá na všechno. Máme svého psychologa, který přijede a pomůže jak posádce, tak i pacientům či pozůstalým, pokud je to potřeba. U nás na výjezdovém stanovišti jej zatím nikdo nevyužil. Máme své metody.

Ve svém volném čase se zabýváš knihařstvím, paspartováním obrázků, vázáním knih. Jak ses k tomu dostal?

Ke knihám mám vztah už od malička. Můj otec celý život prodával v knihkupectví na náměstí. To on mě přivedl na myšlenku oprav knih pro školy. Tak jsem si koupil publikaci s názvem Knihařství, kterou jsem nastudoval, od pana Podzemného koupil potřebné vybavení a začal. Je to spíše koníček, na nějaké zbohatnutí to v Rýmařově rozhodně není. S obrázky je to podobné.

Kromě své práce jezdíš průběžně jako řidič taxislužby. Máš jistě spoustu veselých historek se zákazníky, obzvlášť v nočních hodinách. Poděliš se o nějakou?

Ano, občas ještě jezdím u taxislužby a tím poznávám noční život našeho malého města. Úsměvných odvozů je hlavně v pátek a v sobotu. Lidé se v tyto dny chodí bavit. Není to tak dávno, kdy jsem vezl čtyři slečny v bujaré náladě do restaurace. Všechny vystoupily, jen jedna chtěla odvézt domů. Při vystupování řekla, abych počkal pět minut, že chce jet ještě do nedaleké vesnice, kde si

chce sbalit nějaké svoje věci. Abych počkal, vysypala mi všechny svoje drobné a řekla, že to mi to musí stačit. Slečna se otočila a začala lézt přes plot, což v jejím podnapilém stavu nebylo dvakrát snadné. Ale při značném úsilí plot zdárně zdolala. Po dvacetiminutovém čekání vyběhl z domu pes a za nějakou minutu slečna s pěti taškami a psím pelechem. Vše naházela do auta a začala honit psa. Tomu se evidentně do taxíku nechtělo, ale po přiškrtnutí vodítkem si dal říci. Dojeli jsme, kam si dotyčná přála. Jen co se

otevřely dveře, pes okamžitě utekl a začalo vybalování. Ani jedna taška nebyla zapnutá. Všechny věci se sypaly do auta a na zem. To už mi jí bylo líto, tak jsem začal sbírat věci do tašek. Po celém kufru jsem měl spodní prádlo a malé molitanové žmolky, které vznikly, když pes zuřivostí rozkousal pelech. Asi za hodinu tohoto trápení jsem utržil 115 Kč, a přitom ujel třicet kilometrů. A pak že jsou taxikáři drazí. To bude jen v Praze.

Příště: Roman Vlček se bude ptát Františka Filipa

Školství

Studenti Primy zvládli úspěšně Eurorebus

Studenti Soukromé střední odborné školy Prima, s. r. o., v Rýmařově se v neděli 25. dubna 2010 zúčastnili v Opavě krajského kola soutěže Eurorebus, a to v kategorii jednotlivců a tříd. Žáci Primy dosáhli v kategorii tříd krásné desáté místo, ovšem v kategorii jednotlivců zazářili: Luděk Bartoš (student čtvrtého ročníku) obsadil třetí místo a Pavel Žurek (rovněž student čtvrtého ročníku) dokonce druhé místo, čímž si oba zajistili postup do celostátního finále. Tomuto úspěchu předcházela koresponden-

ní a elektronická kola, kterých se naši studenti účastnili na internetových stránkách soutěže Eurorebus, kde se jim načítaly body získané za úspěšné plnění soutěžních úkolů. Za získané body si mohli objednávat věcné ceny a zároveň díky velkému počtu bodů postoupili do veřejných krajských kol, která se konala v jedenácti městech České republiky. Soutěž Eurorebus se pořádá již popatnácté, generálním partnerem této soutěže je Česká spořitelna, a. s. Jedná se o tradiční vědomostní soutěž, kde hlavní cenou je účast

v Expedici po Evropě a spousta dalších atraktivních cen. Soutěž se zaměřuje zejména na předměty jako zeměpis, dějepis, ale i společenskovední obory. Krajského kola se zúčastnilo zhruba 600 soutěžících, z nichž postoupilo pět soutěžících z každé soutěžní kategorie do celostátního finále. Držte společně s námi našim studentům palce, ať jsou stejně úspěšní i ve finále, které proběhne 11. června.

Za SSOŠ Prima
Iveta Mecnerová

V kůži... stolaře aneb Dřevo promlouvá

V dnešní reportáži opustíme profese zabývající se přepravou osob a vrátíme se po delší době ke klasickým řemeslům, které obzvláště v dnešní době stále více naplňují rčení o zlatém dnu. Jedním z nich je prastaré řemeslo, které se zabývá zpracováním dřeva a výrobou produktů z něj. Jak už jistě tušíte, dnes si přiblížíme profesi stolaře, kterého někde zvou truhlářem. Pokud nahlédneme do starých kronik a dávných análů, tak zjistíme, že prvotním obrobitelem dřeva byl tesař, jenž průběhem času vídal kolem sebe stejně rozvětvené příbuzenstvo jako kováři.

Asi nejdřív vznikl stolař čili truhlář. Slabším jejich odvětvím byli postelníci, neckaři, stoličníci, kolebečníci: vzácným byl stolař, který uměle dělal varhany, tedy varhaník. K samostatnému žití dospěli šindeláři a koláři neb koloději, lukaři a kušaři, jenže ti v 16. století hynou, poněvadž zbraň střelná zatláčila luky a kuše; jiné odštěpení od truhlářů byli lištaři, kteří první vykládali pokoje a stropy, řezbáři, kteří jsou umělci v plastice, štítaři, soustružníci, od nichž oddrobili se kolovrátníci, kteří robili paním a pannám kolovraty, lůžkaři, kteří dělali lůžka čili pažby k puškám, a také houslaři, ačkoliv i truhláři dělávali po venkově housle a loutny.

(Zdroj: Česká čítanka - Řemeslo) Obecně stolaře chápeme jako předchůdce truhlářů. Stůl se bral za jejich nosný výrobek. V pražských městech do roku 1419 bylo napočítáno osmnáct těchto odborníků. Stolař, jenž jako odborník vyráběl truhly, nalezen jediný. Pouze dva stolaři byli shledáni v staropražském měšťanství (1324-1393). Stolaři se objevovali i na venkově, přestože zde ještě vždy převládala služba tesařů, která byla ve srovnání s výrobky stolařů a truhlářů drsnější, hrubší.

V Praze se v roce 1424 vyskytuje samostatný cech truhlářů. Ve větších městech najdeme stolaře venkovského typu snad všude, ale nebývalo jich pospolu mnoho. V Plzni se nazývali stolařci. V Rakovníku býval jeden, v Táboře v roce 1432 byli napočítáni tři. Nejvíce jich bylo v Kutné Hoře, bohatém královském městě. V roce 1481 se zde objevuje samostatná truhlářská organizace. V soupise cechů kutnohorských z roku 1485 zmizeli truhláři a na jejich místě se objevili stolaři. Po třech letech vystupují v pamětní knize stolaři i truhláři společně s bednáři a koláři jako jediná společná organizace. V roce 1500 se rozdělila, truhláři se osamostatnili, jména stolařů zmizela. Na konci roku 1518 jsou opět truhláři ve spolku

s bednáři a koláři, po stolařích však není ani stopy. Tyto vnější organizační proměny naznačují, že se počet mistrů v městě za období téměř čtyřiceti let často měnil, ale bližší podrobnosti těžko hledat.

Blízcí stolařům byli stoličníci, kteří vyráběli stolice, pravděpodobně i s lavičnickými. Šlo o stoly, stoličky sosnové, dubové, topolové. Sem patří také různé židle, sydle a židlice. V 15. století se objevují stolice skládané, točité, pletené a mřížované. Ve 14. století k truhlářskému řemeslu náleželi jako specialisté i lavičníci, tedy výrobci lavic. Mnohdy šlo o lavice kostelní, vyskytují se také „stolice s truhlů“, vlastně truhla s lenochem, opěradlem. Byla značně nepohodlná, měla rovná a tvrdá opěradla.

Ze starých inventárních seznamů vyčteme bohatý sortiment truhlářských výrobků. Patří mezi ně především truhly na šaty, prádlo, nejmenší šlojímí truhly a největší takzvané špožerní. Nejmenším truhlám se říkalo „truhly truhličí“ a také „polotrnhly“. Podle dekoru se truhly rozlišovaly na štukverkové, rejsované, vyryté, psané (malované), černé a fermezované. Truhličníci byli výrobci schrán, kterých používali představitelé cechů k uložení cechovních písemností a dalších předmětů. Truhla patřila k nejdůležitějším atributům všech cechů. Právním byla označována důstojným názvem - matka pokladnice. S velikou pečlivostí byly do ní ukládány cechovní artikuly, tedy privilegia udělená cechu feudálním pánem.

reportáž

Mým dnešním průvodcem, poměrně mladým, leč již velmi zkušeným stolařem, jenž má pod sebou nevelkou firmu Lasto (Lachnit - stolařství), bude Jaromír Lachnit, který se svému řemeslu vyučil v Bruntále v roce 1992 pro rýmařovský podnik Lena. Nízko-podlažní, vkusně zrekonstruovaná budova stolařství na Sokolovské ulici už od pohledu působí dojmem, že jeho majiteli jde hlavně o kvalitu. Zásahu na tom má přejemná, teplá fasádní barva spolu s upraveným prostranstvím. I když směna začíná stolařům v šest hodin, schůzku na reportáž volím o hodinu později. Šestá ranní není to pravé ořechové. Přicházím za pět minut sedm a v té chvíli právě odjíždí od stolárny naložené auto s materiálem, zřejmě směřuje k nějaké zakázce. Odjezd vozu

sleduje i šéf stolárny Jarda Lachnit, který mě zve dál. Kam se člověk podívá, nalézá stopy precizní stolařské práce. Vchodové dveře, dveře do kanceláře, pracovní stůl, vše barevně ladí a je vyrobeno s naprostou dokonalostí a přesností. Inu, tady kovářova kobyta bosa nechodí. Usedáme za stůl, ranní kafe bodne a já svými všetečnými otázkami zjišťuji, kdo je to vlastně stolař, co umí vyrobit a co všechno k tomu potřebuje. Tak vlastně začíná jeden všední den v kůži stolaře...

„Po vyučení jsem nastoupil na rok do Leny, kde se z lamina skládaly sérové skříňky. Potom jsem odešel na rok pracovat do Německa, máme tam rodinu. Dělal jsem se střejdou velkou zakázku, klasickou stolařinu - okna, dveře, schody. V Německu jsem byl trvale přihlá-

šen a měl jsem pracovní povolení. Jenže mi přišel povolávací rozkaz. Podal jsem si žádost o odklad. Poprvé to vyšlo, ale podruhé jsem se musel vrátit do Česka a rok vojny si odkroutit,“ vzpomíná na své začátky Jarda Lachnit, kterému byl velkým vzorem zkušený řemeslník pan Štaffa na Mlýnské ulici, u kterého získal mnoho zkušeností s klasickou stolařinou. *„V roce 1998 jsem si založil malou dílničku v nájmu na bývalém OSP. Dopoledne jsem rozvážel pro pana Monince alobal a odpoledne jsem si čuchtal ve stolařské dílně. Takto jsem fungoval asi rok, až jsem zjistil, že té práce je tolik, že bych se tím mohl i živit. Po čase jsem dostal z nájmu v OSP výpověď a v roce 2001 jsem koupil tento objekt na Sokolovské ulici, který se snažím již deset let zvelebovat,“*

vypráví dále mistr stolařské dílny Lasto, který provoz, jak jej známe v dnešní podobě, zakládal úplně sám. Teprve po roce zaměstnal jednoho ze svých kolegů, se kterým pracoval již dříve. *„V současné době nás tady pracuje pět. O práci nouzi nemáme. Náš sortiment je různorodý. Vyrábíme prakticky cokoliv ze dřeva, nikoliv z lamina, od dřevěných prahů po vnitřní a venkovní dveře, euro okna s trojskly, pergoly, zinní zahrady, balkony, schodiště, terasy, podlahy nebo nářadový či zahradní domek. Teď jsme nedávno vezli jeden až do Českého Krumlova. Co neděláme, je nábytek,“* upřesňuje dále svou činnost Jarda Lachnit. Dovídám se, že stolařství Lasto spolupracuje mimo jiné se stavebními firmami Rymstav, Pátou stavební a firmou Czasch z Bruntálu.

Čas pokračoval a my se po zasvěcení do tajů stolařského řemesla vydáváme na exkurzi po stolařské dílně, abych přivoněl k dřevu, které se právě opracovává, a vyzvěděl, kam se podějí piliny a hobliny z obráběcích strojů a proč stolařství Lasto všechny tyto stroje obnovilo. Cestou po dílně se dovídám, že největší zakázku měli stolaři přiděleni v rámci rekonstrukce Společenského domu v Bruntále, kde jsou obrovská portálová okna, přičemž jejich úkolem bylo vyrobit nová. Tato zakázka musela být konzultována s památkáři, protože se jedná o historickou budovu. Ve finále byli podle Jarý Lachnita všichni navýsost spokojeni. Další větší zakázku odvedli k velké spokojenosti například na budově Mánesu v Praze. Můj průvodce dále vzpomíná na nedávno dokončené a obzvláště vydařené dílo, a tím je replika starodávných venkovních dveří na Lesní správě v Janovicích. „Dveře jsme dokončili asi před třemi měsíci. Práci jsme prováděli klasickou stolařinou. Některé detaily se musely dokonce tesat stolařským dlátem. Byla to opravdu poctivá práce, kterou bylo možno vidět kdysi jen u starých stolařských bohrů. Kdysi to fungovalo tak, že stolař vyrobil okno, lakýrník jej opatřil nátěrem, sklenář pro ně uřezal sklo a zasklíl jej a zedník je ve finále usadil a zazdil. Dnes si téměř všechno děláme sami, protože okno prodáváme jako celek. Nejdříve si to uřezáme, pak ohoblujeme, vyfrézujeme, srazíme, pak to nastříkáme, zasklíme a na místě usadíme a zastříkáme montážní pěnou, zednické práce již přenecháme kolegům zedníkům,“ komentuje výrobu okna s úsměvem můj stolařský průvodce. Právě procházíme kolem speciálního strojkovacího boxu, kde se na velké háky upevňují finální výrobky k lakování.

Stolárna vyrábí na zakázku z různých druhů dřeva, které vozí ze skladu ve Střeni. A jak sám šéf stolárny říká, o nejrozmanitější dřeviny není nouze. „Můžeme vybírat z buku, dubu, javoru, jasanu, smrku, modřínu, borovice a dalších, podle poptávky zákazníka, a z toho pak vyrábíme například vnitřní dveře nebo schody. Euro okna a vchodové dveře se vyrábí z takzvaných třívrstvých euro hranolů a sklo do těchto euro oken dovážíme z Prostějova, klasické jednoduché sklo kupujeme ve sklenářství u paní Zbořilové v Rýmařově,“ doplňuje výčet povinností Jarý, který mi ukazuje speciální rámový a spárový lis, kterým se srazí dveře podélně i do boku nebo se používá na spárování bočnic určených pro schodiště. „Tady zrovna vidíme slepenou spárovku na bočnici pro schodiště. Máme speciální lepidlo, kterým jsme schopni slepit plát dřeva až

do maximální šířky jeden a půl metru. A kdybys chtěl spoj od sebe rozseknout nebo rozštípnout, tak se ti nikdy nepovede oddělit lepenou část, ale vždy rozštípeš dřevo vedle tohoto spoje, tak je lepidlo pevné,“ zasvěcuje mě do tajů spárovky zkušený stolař. Vedle jeho kolega opracovává k naprosté do-

konalosti stupínky schodiště a okrasnou oblinu vytváří na spodní fréze.

Abych viděl názorně, jak se vyrábí finální stolařský produkt, nechá se Jarý přemluvit a vyrobí atypický práh, který by se mohl použít na vyrovnání nerovností nebo přechodu vyšší podlahy na nižší. K tomu účelu mu poslouží kus hranolu z pařeného buku, který si na formátovací pile nejdříve osámuje, aby se zbavil přebytečné kůry, a dále jej seřízne do požadovaného formátu. Na štosovací fréze si hranol vyfrézuje do přesné roviny, na protahovací fréze se hranol protáhne a srovná, kalibrovací bruska budoucí práh zbrúsí a nakalibruje na přesnou tloušťku a vedle na spodní fréze, kde se na výrobku tvoří čepy nebo rozpory, vznikne přechodové vybrání (podložka), která nám u prahu umožní plynulý přechod pro vyrovnání požadované nerovnosti. Na závěr práh projede hranovou bruskou. Jak napovídá název, srovná, případně zaoblí hrany do požadovaného oblouku. Atypický práh je hotov. Teď již zbývá jen nalakovat poprvé, nechat zaschnout, mírně zbrúsit, nalakovat podruhé, nechat zaschnout a předat zákazníkovi. „Ze strojů jsme při výrobě prahu nepoužili snad jen pásovou pilu, která stojí vzadu u stěny a na níž se řežou různé oblouky, a také tento starodávný stolerý lis z dílny pana Štaffy. Ten se nám podařilo získat, když se prodával jeho stroje. Pamatuji si, že jsme na něm lisovali desky na kuchyňské stoly pro Lenu. Tenkrát se ještě nevyráběly hotové. My jej využijeme asi tak jednou za měsíc,“ říká nadšeně stolař Jaroslav Lachnit a přitom ukazuje na renovovaný štítek tohoto starého lisu z německého města Freudstadt,

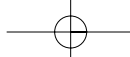
ve kterém se dodnes vyrábí dřevoobráběcí stroje. Není tomu tak dávno, co měl možnost toto město osobně poznat. Zaujal mě rovněž uzavřený cyklus likvidace pilin a hoblin. Pokud se spustí jakýkoliv obráběcí stroj, otevře se automaticky klapka a ventilátor odsává piliny do zásobníku ve sklepě, kde je zároveň automatický podavač, který dávkuje tyto piliny do kotle. Tím se důmyslný cyklus uzavírá.

A jak vidí šéf stolárny budoucnost firmy? „V rámci programu Zelená úsporám jsme nakoupili nové stroje, speciální frézy na výrobu euro oken, udělali jsme certifikáty, složili potřebné zkoušky, abychom byli zapsaní v registru odborných firem, takže doufám, že teď budou zákazníci na tyto nové skutečnosti patřičně reagovat a dávat nám příležitost, abychom prokázali, že na trhu stolařských prací obstojíme i v silné konkurenci. Teď jsme kupříkladu vyhráli výběrové řízení na rekonstrukci starých kastlových oken na rýmařovské faře. Pochoptitelně, že musí okna splňovat historické požadavky památkového ústavu,“ říká stolařský mistr Jaromír Lachnit.

Než se s průvodcem rozloučím, nasedáme ještě do auta a jedeme se podívat na jejich dokonalou stolařskou práci - repliku starodávných venkovních dveří, o kterých můj průvodce hovořil na začátku reportáže a které jsou umístěny na Lesní správě v Janovicích.

To, že řemeslo má, obzvláště v dnešní době, zlaté dno, platí dvojnásob u takových řemeslníků, jakým je Jaroslav Lachnit. Výsledky práce celého jeho týmu hovoří za vše. Takových lidí má naše město mnoho, jen je třeba se dívat a nechodit se zavřenýma očima. JiKo

Z chaty odcizil elektroniku

V Břidličné v zahrádkářské kolonii vnikl mezi 15. a 16. 4. 2010 dosud neznámý pachatel do jedné z chatek. Odcizil elektrocentrálu, vrtačku, přenosný solární panel, sekačku a další věci za skoro 5 000 Kč. Poškozením způsobil škodu 3 000 Kč.

Poškodil sedm palivových nádrží

Policisté nyní šetří sérii poškození palivových nádrží a odcizení benzínu v Rýmařově na ulici Opavská. Dosud neznámý pachatel od 15. do 17. 4. 2010 navrval v několika místech palivové nádrže od peugeotu, dvou felicií, favoritu, renaultu a pickupu a odcizil kolem 150 litrů benzínu. Majitelům způsobil škodu nejméně 34 000 Kč.

Z dílny haly recyklačního dvora vzal jízdní kola i nářadí

Dosud neznámý pachatel přelezl mezi 23. a 24. 4. 2010 oplocení recyklačního dvora v Břidličné na ulici Školní a rozbil dveře do bývalých kanceláří, kde z dílny odcizil úhlovou brusku, nabíječku akumulátoru, svařovací kabely a čtyři dětská jízdní kola. Způsobil tak škodu přes 12 000 Kč.

Vnikl do auta, aby odcizil krabičku cigaret, byla však prázdná

Během několika hodin rýmařovští policisté díky své osobní a místní znalosti objasnili vloupání do vozidla a zadrželi pětaticetiletého pachatele. Ve zkráceném přípravném řízení mu v neděli 25. 4. 2010 sdělili podezření z přečinu krádeže. Toho se měl dopustit tím, že v ranních hodinách téhož dne před činovním domem v Dolní Moravici rozbil okno favoritu. Odjít si dveře a odcizil krabičku cigaret, která byla uložena na prostředním panelu auta. Následně však zjistil, že krabička od cigaret je prázdná, a tak ji odhodil zpět do auta a odešel. Poškozením auta vznikla škoda 500 Kč.

Z auta bral, co se dalo

O pravdivosti sloganu „Auto není trezor“ se přesvědčil padesátiletý muž, který zaparkoval v době od 26. do 27. 4. 2010 nákladní automobil v Janovicích vedle autobusové zastávky. Dosud neznámý pachatel poškodil zámek vozidla a ukradl autorádio, elektrické zařízení na slovenské pozemní komunikace, kartu k čerpání pohonných hmot, doklady, hotovost 5 000 Kč, subwoofer, DVD přehrávač, fotoaparát, holicí strojek, navigaci s televizí a další věci v celkové hodnotě přes 40 000 Kč.

V souvislosti s tímto případem opět upozorňujeme, aby lidé nenechávali ve vozidlech zaparkovaných na volně přístupných místech cenné věci a doklady, nevystavovali viditelně na sedadlech nebo odkládacích plochách vozu drahé věci (fotoaparáty, navigace, audio a video techniku, mobilní telefony). Neodkládejte zde ani kufříky, kabelky či batohy. Vestavěná rádia chraňte všemi dostupnými možnostmi, využijte příslušné prvky a funkce (odnímatelné ovládací panely, vyjmutí zásuvkového typu autorádia).

Za Janovickým zámek našel minu

V neděli 25. 4. 2010 v Janovicích našel dvačtyřicetiletý muž při procházce parku za zámek nevybuchlou municí. Přivolal rýmařovské policisty, kteří místo zajistili a zjistili, že se jedná o dělostřeleckou minu z druhé světové války. Muniční si následně převzal přivolaný pyrotechnik.

Poškodil nádrž a odcizil benzin

V Horním Městě v době od 26. do 27. 4. 2010 dosud neznámý pachatel poškodil nádrž zaparkované fabie a odcizil 13 litrů benzínu. Majiteli způsobil škodu 6 400 Kč.

Osmiletá dívka těžce zraněna při výbuchu kotle v rodinném domku

Na linku 158 přijali policisté v sobotu 1. května krátce před devatenáctou hodinou oznámení od rychlé lékařské pomoci, že vyjždí spolu s hasiči k výbuchu v domě v obci Horní Město - Skály na Rýmařovsku. Policisté při šetření zjistili, že v obytné části rodinného domu došlo

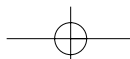
k výbuchu litinového kotle na tuhá paliva. Při výbuchu byla těžce zraněna osmiletá dívka, která byla v době příjezdu záchranářů při vědomí, utrpěla však závažná poranění obou dolních končetin a trupu. Zasahující posádky se postaraly o prvotní ošetření, podaly léky tlumící bolest a stav

vědomí. Zranění vyžadovala transport na specializované pracoviště fakultní nemocnice. Pacientku si proto na palubu převzali letečtí záchranáři a zajistili její rychlou přepravu do Fakultní nemocnice v Ostravě - Porubě. Po dvacáté hodině již byla předána do péče tamních lékařů.

K požáru při explozi kotle nedošlo. Na místě spolu s rýmařovskými profesionálními hasiči zasahovala také jednotka dobrovolných hasičů z Horního Města. Příčiny a okolnosti případu šetří služba kriminální policie a vyšetřování v Bruntále. *Zdroj: PČR Bruntál a ÚSZS MSK*

Fota: archiv HZS MSK Rýmařov

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Šlechticem se člověk nerodí, stává se jím.

Francesco Petrarca

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV www.svcrymarov.cz

inf^{svč}servis

KVĚTEN 2010

7. 5.	18.00-20.00	SVČ	Taneční seminář latinskoamerických tanců - vstupné pro nečleny ZK 50 Kč
11. 5.	9.00	SVČ	Cvičení s Buřinkou
13. 5.	11.00	SVČ	Keramika pro školy
14. 5.	9.00	SVČ	Keramika pro školy
17. 5.	9.00	SVČ	Keramika s Buřinkou
19. 5.	13.30	SVČ	PC herna
20. 5.	17.00	SVČ	Keramika pro veřejnost
23. 5.	9.00		Cyklozávody v Hornoměstské zatáčce
25. 5.	10.00	SVČ	Keramika pro školy

23.5.2010

Cykloklub Stará Ves a Středisko volného času
pořádají tradiční cyklistické závody horských kol

MTB na KUBITÁRNĚ

více na:
www.svcrymarov.cz
www.jesenickysnek.com

Kde:
Lyžařské tratě ve Stráleckém údolí
(Hornoměstská zatáčka) u Rýmařova

Prezence:
Od 9:00 do 9:45 v lyžařské chatě ve Stráleckém údolí

Start:
U lyžařské chaty ve Stráleckém údolí
V 10:00 - předzáci, 10:15 - G_m, H_m
V 10:20 - start ostatních kategorií

Startovné:
70 Kč, kategorie H, G a mladší 30 Kč
v ceně startovního občerstvení v cíli, pivo / limo!

Ceny:
Ceny pro první tři v kategorii. Pro ostatní tombola!

HOLBA
RYŽÍ PIVO Z HOR

BIKEZONE
www.bikezone.cz

Známá i neznámá výročí

- 7. 5. 1840** nar. **Petr Iljič Čajkovskij**, ruský hudební skladatel (zemř. 6. 11. 1893) - 170. výročí narození
- 7. 5. 1840** zemř. **Caspar David Friedrich**, německý malíř (nar. 5. 9. 1774) - 170. výročí úmrtí
- 8. 5.** **Státní svátek ČR - Den osvobození od fašismu, výročí kapitulace Německa v roce 1945**
- 8. 5. 1880** zemř. **Gustave Flaubert**, francouzský prozaik (nar. 12. 12. 1821) - 130. výročí úmrtí
- 9. 5.** **Svátek matek, slaví se vždy druhou květnovou nedělí od r. 1914, kdy ho schválil Kongres USA**
- 9. 5. 1805** zemř. **Friedrich Schiller**, německý básník a dramatik (nar. 10. 11. 1759) - 205. výročí úmrtí
- 10. 5. 1980** zemř. **Jan Pivec**, český divadelní a filmový herec (nar. 19. 5. 1907) - 30. výročí úmrtí
- 12. 5. 1820** nar. **Josef Mánes**, český malíř (zemř. 9. 12. 1871) - 190. výročí narození
- 13. 5. 1795** nar. **Pavol Jozef Šafárik**, slovenský spisovatel, historik, filolog a etnograf (zemř. 26. 6. 1861) - 215. výročí narození
- 15. 5. 1880** nar. **Jan Štursa**, český sochař (zemř. 2. 5. 1925) - 130. výročí narození
- 17. 5. 1510** zemř. **Sandro Botticelli**, vl. jm. Alessandro di Mariano di Vanni Filipepi, italský malíř (nar. 1. 3. 1445) - 500. výročí úmrtí

Máte rádi čaj? Dobrá.

A co s obalem? Vyhodit? Ne!
Jak jej zužitkovat, udělat radost sobě i druhým?

Zveme vás na kurz

TEA BAG FOLDING

aneb skládání z čajových sáčků.

aneb skládání z čajových sáčků

S sebou chuť a případně obaly od čajů (není podmínkou).

24. 5. 2010 v 17 hodin, keramická dílna SVČ Rýmařov.

Lektorka: Markéta Míčková, cena za kurz je 150 Kč.

Přihlášky: Eva Kudláková, 554 211 410

LATINSKO AMERICKÉ TANCE TANEČNÍ SEMINÁŘ PRO MLÁDEŽ A DOSPĚLÉ

Učí : Libor Sobek
a Veronika Kainzová

7.5. 18:00 - 20:00
velký sál SVČ

Vstupné pro nečleny 50,-

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Ladislav Jarolím	Dolní Moravice
Marek Viktor Václavík	Rýmařov
Adam Konečný	Rýmařov
Julie Fidlerová	Rýmařov
Tomáš Holub	Malá Morávka
Matyáš Zámečník	Tvrdkov
Kristián Skopal	Janovice
Jakub Chlachula	Rýmařov
Leona Ryšavá	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Jiří Lašák - Rýmařov	80 let
Juraj Furiš - Janovice	80 let
Šarlota Košťalová - Rýmařov	80 let
Florica Ftáčková - Rýmařov	80 let
Libuše Mecnarowská - Rýmařov	80 let
Marie Poláchová - Ondřejov	82 let
Žofie Rovnaníková - Rýmařov	83 let
Jarmila Sekaninová - Rýmařov	83 let
Juraj Gajdoš - Janovice	85 let

Přání k jubileu

Dne 11. 5. 2010
se dožívá 70 let

pan **Ing. Vladimír Keclík.**

*K životnímu jubileu gratuluje
manželka Ludmila, dcera Naděžda a syn Radim s rodinami.*

Rozloučili jsme se

Ing. Jan Vinohradník - Dolní Moravice	1943
František Pazdera - Rýmařov	1949
Hedvika Schrehardtová - Rýmařov	1940

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Poděkování

V sobotu 17. dubna se konal ve Středisku volného času v Rýmařově v pořadí již čtvrtý ročník přehlídky orientálního tance. Vždy se jednalo o výpravná taneční pásma:

- I. ročník - Stopy v písku
- II. ročník - Ve jménu lásky
- III. ročník - Na křídlech Orientu
- IV. ročník - Lady Orient

Posledně jmenovaný ročník už byl soutěžní a spojený s volbou Lady Orient. Ve všech pásmech vystupovaly členky tanečního souboru SVČ Neila. Byly to ukázky všeho, co jsme se naučily. A nemohly bychom vše nacvičit a diváci nemohli shlédnout, kdyby za těmito náročně připravenými programy srdcem i duší nestály naše dvě hlavní cvičitelky a tanečnice paní Dáša Gajdošová a Helena Tesařová. Patří jim srdečné poděkování od nás všech.

Alena Píterová, členka taneční skupiny Neila

Městská knihovna

Městská knihovna Rýmařov
zve na přednášku

pana Mgr. Jiřího Karla

Volá Káhira

Osudy plukovníka Karla Otty, typického českého předválečného intelektuála, vlastence, učitele a redaktora československého vojenského vysílání rozhlasu v Káhiře v letech 1941-45. Jeho hlas si pamatovali ještě poslední žijící příslušníci čs. jednotky, jež se zapsala do historie druhé světové války nejen statečnou obranou Tobruku. Při dobrých podmínkách bylo možno zachytit jeho slova i na území Protektorátu. Informace měly neobyčejný význam pro vojáky ztracené v Západní poušti a posilovaly jejich odhodlání vytrvat i za neobyčejně těžkých podmínek. Odměna věrnému důstojníkovi byla stejně trpká, jako jiným účastníkům zahraničního odboje. Můžeme však být hrdí, že právě janovický archiv a Rýmařov poskytly jeho pronásledované ženě a dcerkám azyl v době, kdy již nebyl mezi živými.

Úterý 25.5.2010 v 17,00 hodin

Provozní doba:

Pondělí:	9.00-17.00
Úterý:	9.00-17.00
Středa:	zavřeno
Čtvrtek:	9.00-17.00
Pátek:	9.00-17.00
Sobota:	8.00-11.00

Kontakt:

Sokolovská 25
795 01 Rýmařov
tel.: 554 212 566
knihovna.rymarov@tiscali.cz

Servis služeb

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK**

každé liché úterý v budově střediska

na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy ve 13.30.

Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojít do kavárny,

může využít odvoz v den setkání

v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a napláňovat aktivity,
které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v roce 2010:

11. 5., 25. 5., 8. 6., 22. 6.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE.

Jazzclub

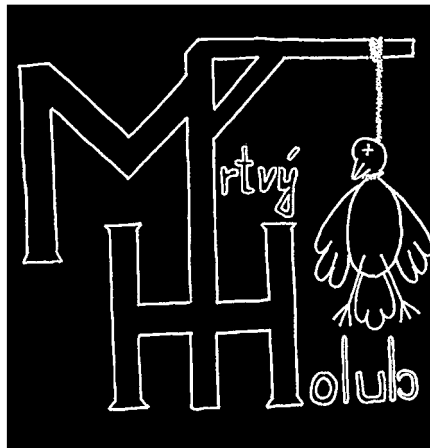
Na scénu přiletěl Mrtvý holub

Tato přírodní kuriozita se odehrála v sobotu 17. dubna večer v suterénním DJ Stanley klubu 13 (v budově rýmařovského kina). Mrtvý holub roztáhl křídla a před početným publikem ukázal, jak umí zpívat. A samozřejmě hrát. Tento poněkud dekadentní název totiž nese kapela, která si za onoho času a v oněch místech odbyla svou koncertní premiéru.

První veřejné vystoupení si nové rýmařovské hudební těleso naplánovalo na den přesně pět měsíců poté, co ohlásilo svůj vznik na serveru Bandzone. Z původního tria se nebožtík opeřenec postupně rozrostl na šestičlennou kapelu, složenou z vesměs mladých školáků i zcela samostatných muzikantů: Marek Čermák (kytara, vokál), Tomáš Horáček (baskytara), Luboš Tesař (bicí), Bára Svobodová (klávesy, vokál), Zdeněk Čermák (saxofon) a Lucie Faronová (trubka). Není bez zajímavosti, že v kompletním složení Mrtvý holub zkusil pouhé dva týdny před koncertem.

Kapela mladá věkově i dosavadní existencí není zatím žánrově vyhraněná, spíše prozkoumává možnosti hudebních proudů, k nimž inklinují jednotliví její členové, střídá je

a mísí a svůj vlastní zvuk teprve hledá. O tom ostatně svědčí i rozmanitost žánrových charakteristik, kterými se Mrtvý holub zaštiťuje - na plakátech ke koncertu uvádí ska, reggae a rock'n'roll, na Bandzone zase

experimental-ska, zkušený posluchač by z živé produkce vypočetl jistě i řadu dalších ozvuků, včetně hudby lidové, a tak se jako nejjednodušší řešení ukazuje jiná ze sebecharakteristik kapely: „Mrtvý holub hraje svůj vlastní žánr dead-pigeon.“

Velké slovo v instrumentální sestavě má kytara Marka Čermáka, podpořená rytmikou baskytary a bicích a barevně doplněná vstupy dechové sekce či kláves. Jejím protějškem jsou dva hlasy, mužský a ženský, které přináší kromě dalších zvukových odstínů i podstatné verbální sdělení. Stejně jako po hudební, i po textové stránce je tvorba Mrtvého holuba poměrně rozmanitá. Výchozí repertoár kapely představuje pětice autorských písní s tématy aktuálními v každé mladé generaci (láska, zklamání, hledání, černý humor i černočerné vize), skočná překopávka lidovky Skákal pes přes oves a zhudebněná báseň Jana Skácela.

Hudebně i textově je každá skladba nezaměnitelný originál a budiž Mrtvému holubu připsáno k dobru, že přes celkem krátké zkoušení a s ohledem na početnou nástrojovou sestavu kapely byly všechny na živo zahrány technicky slušně, bez větších excesů a vcelku příjemně se poslouchaly. To dává tušit, že z podhoubí rýmařovské hudební scény vyráší nadějný výhonek, který má šanci vyrůst v nepřehlédnutelný exemplář. Znovu, tentokrát s celým repertoárem, dá o sobě Mrtvý holub vědět 28. května na Majálesu. ZN

Městské muzeum a Galerie Octopus

Miroslav Sychra
fotografie
14. - 30. květen 2010

Galerie Octopus
a Městské muzeum v Rýmařově
Vás zve na vernisáž výstavy fotografií
14. 5. v 17 hod.
úvodní slovo: Mgr. Jiří Karel

muzeum
RÝMAŘOV

OCTOPUS

Memoriál Jiřího Pitnera
a Lubomíra Mojžíška

Za všemi předchozími ročníky memoriálu je spousta hodin práce a obětování volného času. Poděkování patří zejména panu Petru Boxanovi z Janovic, který se musel hasičem narodit, protože je tělem i duší členem janovického sboru dobrovolných hasičů. Za velké podpory své manželky Kamily a kolegů připravuje již jedenáctý ročník memoriálu mého syna Jirky, který byl také členem sboru v Janovicích. Po jeho tragickém odchodu se právě pan Petr Boxan rozhodl pro konání memoriálu a také, aby se tato soutěž mladých hasičů konala právě v Janovicích. Všichni, kteří se rozhodnou pro takové odpovědné akce, vědí dobře, jak je těžké shánět v dnešní době sponzory. Bez jejich podpory by však nebylo možné žádné konání. Proto jim všem patří velký dík, že pomáhají dobré věci, vždyť z těchto malých a mladých bojovníků budou možná jednou velcí hasiči - a který kluk nemá svůj sen být hasičem? Nutno dodat, že ve sboru pracuje také mnoho hasiček, takže děvčata se nedají v žádném případě zahanbit. Přijďte se na dobrovolné hasiče podívat a povzbudit je. Ještě jednou všem velký dík.

Alena Pitnerová, maminka

Sbor dobrovolných hasičů Janovice

vás srdečně zve na

**pohárovou soutěž
mladých hasičů, mužů a žen**

**v neděli 16. května 2010
do zámeckého parku v Janovicích**

**Memoriál Jiřího Pitnera
- od 9 hodin (mladí hasiči)**

**Memoriál Lubomíra Mojžíška
- od 13 hodin (muži, ženy)**

Dobrou náladu s sebou Občerstvení zajištěno

Připomínáme si

Za pravdu a svobodu aneb Hold Světovému dni svobody tisku

Motto: John Milton (anglický básník, politický autor): Pokud se fakta zcela odkryjí, pravda se ubrání lži.

Zároveň s květnovými oslavami konce druhé světové války jsme si 3. května připomenuli další triumf pravdy - Světový den svobody tisku. Idea podpořit novináře, kteří se v mnoha zemích světa snaží o odhalení skutečného stavu věcí, je stejně důležitá nyní, jako byla během druhé světové války nebo za vlády komunistů. Připomněla nám, že je důležité chránit lidské právo na svobodu slova a tisku, které je jedním ze základních prvků demokratického zřízení, právního řádu a vývoje lidstva na celém světě.

Jednou z oblastí světa, kde útlak a omezování svobody lidí dosáhl značné dokonalosti, byla oblast jižní Afriky. Je proto příznačné, že v dnes namibijském Windhoeku byla v roce 1991 africkými novináři formulována a vyhlášena deklarace nezávislých, svobodných a pluralistických médií v Africe i ve světě. Na základě této výzvy, Windhoekské deklarace, vyhlásilo v roce 1993 Valné shromáždění OSN 3. květen *Světovým dnem svobody tisku* (WPF). Každoročně je s podporou *Světové asociace novin* (WAN) a *Výboru pro svobodu tisku ve světě* (WPF) i dalších organizací tento den připomínán význam a úloha svobody informací a obětí, které novináři přinášejí při poskytování nezávislých a pravdivých informací o dění ve světě.

Podle Windhoekské deklarace je svobodný tisk podstatnou oporou demokratické společnosti a spravedlivého lidského úsilí v ní. Připomíná se, že diskriminace novinářů a násilí na nich, cenzura

a zákazy tiskovin jsou v rozporu s článkem 19 Všeobecné deklarace lidských práv přijaté OSN a s článkem 10 Evropské konvence na ochranu lidských práv a základních svobod.

Svobodná média jsou prostředkem k vytváření tlaku na vlády, zejména na ty, které upírají svým občanům právo na svobodné šíření informací, prostředkem k osvobození vězňů a jinak pronásledovaných novinářů; Světový den svobody tisku, a v širším kontextu médií, má být příležitostí pro připomenutí tohoto úsilí novinářů a těch, kteří zahynuli nebo byli přímo zavražděni při plnění svého veřejného informačního poslání.

Bohužel existuje stále ještě řada režimů, které vyvíjejí nátlak na tisk ve snaze vytvořit svou vlastní verzi dějin. Z pohledu běžného konzumenta zpravodajství v rozhlase, televizi nebo v tiskovinách se může zdát povolání a poslání novinářů jako když ne lukrativní, zcela určitě zajímavé až dobrodružné. Rizika ohrožení si uvědomujeme jen málo a přitom jen v loňském roce bylo několik desítek novinářů pronásledováno. Nejvíce vězňů se nachází v Číně, Nepálu, Turecku a Barmě. O tom, že je práce žurnalistů v současnosti riskantní a životu nebezpečná, svědčí skutečnost, že každý rok ve světě několik desítek novinářů a pracovníků médií zahyne. Někteří z nich zemřeli během práce ve válečných zónách, jiní - a to je snad ještě tragičtější - se stali terčem útoku ve svých domovech a kancelářích pouze proto, že hledali pravdu

a chtěli o ní psát. Mezi těmito oběťmi jsou novináři, kteří zahynuli v souvislosti s teroristickými útoky v USA, Rusku, Ekvádoru, Indii, na Filipínách, v Guayaně, Iráku i v jiných zemích světa. Byli zabiti při reportážích z míst střetů a konfliktů nebo se stali obětí organizovaných vražd. Na 500 pracovníků médií je drženo ve vězení, řada z nich na místech jako je Kuba, kde Castro odmítá jakékoliv jiné názory než své vlastní. S tendencí k omezení svobodného toku informací, zejména těch, jež jsou citlivé pro vlády nebo určité zájmové skupiny, se navíc lze setkat všude ve světě, nejvyspělejší země světa nevyjímaje.

Jakub Macek, mediální odborník: *Absolutní svoboda tisku neexistuje nikdy a nikde, protože vždycky noviny vychází v nějakém prostředí, v nějakém světě, který má vždycky určité mocenské elity, nějaká pravidla správnosti. Ať jsou to pravidla demokracie nebo svobody trhu, nebo před rokem 1989 úplně jiná ideologická pravidla. Neexistuje už sice cenzura v pravém slova smyslu, přesto je obsah médií ovlivněn. Spíše už vlastníky nebo mediálními koncerny.*

Existuje nejen zákon o svobodě tisku, ale také zákon, zakazující hanobení rasy, národa, náboženství a přesvědčení. Jdou proti sobě? Ne, to by měla být pouze záruka, že svobody tisku nebude zneužíváno například k šíření pro společnost nebezpečných myšlenek některých náboženských sekt a zveřejňování pornografie nebo pro šíření poplašných zpráv. V tomto směru sehrává cenzura evidentně pozitivní úlohu.

V některých zemích mají noviny, kulantně řečeno, až moc „svobody“. Zveřejňují články o soukromém životě slavných lidí a otiskují fotografie, které jsou někdy velmi urážlivé. Naštěstí existuje zákon, že když v novinách otisknou něco, co není pravda, může je poškozený žalovat pro urážku na cti a finanční odškodnění - to ale způsobenou škodu nenapraví. Po otištění nepravdivého článku v novinách může nespravedlivě obviněný člověk přijít o práci ne-

bo mu to zničí či poškodí kariéru, než soud rozhodne o jeho nevině a noviny otisknou omluvu. Svobodu tisku je třeba podporovat, ale měly by se zpřísnit zákony na ochranu soukromí.

Noam Chomsky (americký lingvista): *Věříte-li ve svobodu projevu, věřte ve svobodu projevu pro názory, které nechcete. Například Stalin a Hitler byli diktátoři podporující svobodu projevu pouze pro názory, které chtěli. Podporujete-li svobodu projevu, znamená to, že podporujete svobodu projevu přesně pro ty názory, kterými opovrhujete.*

Jaromír Štětina (publicista, senátor): *Nesvoboda tisku vypadá opravdu děsivě a novináři jsou ti, kteří ji odnášejí nejvíce a odnášejí ji dokonce i svými životy. Je celá řada zemí, ve kterých jsem pracoval, kde novináři riskují nejen svoji čest, ale i vůbec možnost něco proslovit. Jedna z těch zemí, kde jsem to pozoroval, a je to bohužel stále pregnantnější problém, je Rusko. Já třeba jsem měl velmi dobrou kamarádku Aničku Polítkovskou, s kterou jsem pracoval v Čechensku. Jak víte, před nedávnem ji někdo zastřelil v jejím domě a bylo to jenom proto, že psala do svého deníku *Gazeta pravda*. Takže budme rádi, že máme svobodu.*

Razia Bhatti (pákistánský novinář): *Přeji si, abychom se 3. května na Světový den svobody tisku všichni na okamžik zastavili a vyslechli si tyto hlasy a vzpomněli na ty, kteří na svou svobodu stále ještě čekají.*

Souběžně s holdem, který v květnu vzdáváme odvážným činům vojáků za II. světové války, bychom si měli také připomínat neopěvované hrdiny z řad novinářů, kteří obětovali život své profesí, čelili utrpění a nebezpečí a neúnavně bojovali za svobodu tím, že upozorňovali na pravdu tam, kde byla umlčena despoty a diktátory. Toto zaměstnání je nebezpečné, ale právě novináři jsou hlasem těch, kteří nemají sami možnost promluvit.

JiKo

Nad stránkami městské kroniky

Náboženství, politika, ekonomika

S rozvojem českého života se začíná rozvíjet také náboženství. Římskokatolický kostel až do července 1945 spravoval německý farář. V srpnu téhož roku převzal správu český kněz Florian Oral. První česká bohoslužba se v Rýmařově konala 1. září 1945. Bývalý evangelický kostel na nynější Okružní ulici převzala na podzim 1945 rada starších Československé církve. Prvním místním knězem tohoto vyznání byl Přemysl Dostál a od května 1946 měl na starosti nejen Rýmařov a okolí, ale i tehdejší okres Moravský Beroun. Politický život ve městě se nadechl životodárného kyslíku brzy po příchodu českých obyvatel. Vznikly zde čtyři tehdy povolené politické strany, všem byla přidělena místa pro okresní sekretariáty.

Strana:	Sídlo:
Komunistická strana Československa	Na Příkopech č. 5 a Rudý dům
Československá strana lidová	Masarykovo náměstí č. 2
Čs. strana sociálně demokratická	Masarykovo náměstí č. 1
Čs. strana národně socialistická	Janovická ulice č. 22

Jako poslední začala pracovat ČSL, na podzim roku 1945, ostatní strany zahájily svoji činnost již dříve.

Živnostníci a řemeslníci přicházeli do Rýmařova jako jedni z prvních osídlenců. Doufali, že zde najdou vhodné prostory pro bydlení i podnikání, ale především to, že zde budou mít zajištěnu slušnou existenci. Stali se národními správci objektů, kde se usadili a začali pracovat. Dekrety o přidělení vydávala okresní správní komise a v letech 1945-46 jich bylo celkem 115. O tyto profese brzy nebyla ve městě nouze, jak ukazují i následující příklady.

Živnost:	Počet:	Živnost:	Počet:
Mlynářství	1	Prodejna textilu	7
Krejčovství	3	Mlékárna	5
Dámské krejčovství	2	Stolařství	8
Holičství	5	Živnost hostinská	6
Cukrářství	3	Koloniální obchod	10
Pekařství	4	Řeznictví	4

R. 1946

R. 1947

Zásobování obyvatel bylo přidělové, na lístky, aby byly zajištěny základní potřeby pro všechny obyvatele. Tak tomu bylo již během okupace a po válce tento systém zůstal zachován, ale měnilo se množství přidělených potravin nebo jiného zboží. Nad jejich kvantitou by ovšem dnešní generace jen kroutila hlavou nebo se smála. Uvádím alespoň několik příkladů potravin přidělených pro jednu dospělou osobu na čtyři týdny. Mléko je uvedeno v litrech, vajíčka v kusech, ostatní v kilogramech.

Potravina:	Srpen 1945:	Srpen 1946:	Prosinec 1947:
Mléko	1,75	3,5	volně
Chléb	8,15	8,15	8,5
Maso	0,75	0,75	1,5
Sádlo	0,08	0,2	0,12
Umělý tuk	0,45	0,1	0,66
Vejsce	2	2	4
Cukr	1,6	1,65	1,2
Máslo	0,14	0,1	volně

UNRRA, United Nations Relief and Rehabilitation Administration, byla organizace zajišťující pomoc lépe situovaných států, hlavně USA, válkou postiženým zemím. V prvních poválečných letech měla pro ČSR i jiné země obrovský význam. Objemy dodávaného zboží stačily dostatečně zásobovat celou naši republiku. UNRRA dodávala kupříkladu potravinářské konzervy (maso, zelenina, ryby...), kakao, mouku nebo čokoládu, ale také textil, auta, léky, stroje či suroviny. Sám si pamatuji, kolik nákladních aut jezdilo po republice s nápisem „Dodala UNRRA“. To nesmírně pomáhalo v zajištění zásobování a krytí dalších potřeb obyvatelstva. Nebýt této pomoci, byli bychom na tom po válce mnohem hůře.

V příští části si řekneme něco o zemědělství v Rýmařově, průmyslu, cenách některých potravin a dalších věcech. *Vratislav Konečný*

Organizace a spolky

Rýmařovští rybáři pomohli vyčistit okolí Slezské Harty

Desítkami dobrovolníků ožily v sobotu 24. dubna břehy Slezské Harty. Český rybářský svaz tady pořádal pravidelný úklid okolí přehrady. Ten probíhá dvakrát ročně, vždy na jaře a na podzim, a sjíždějí se sem lidé z celého kraje.

Je až neuvěřitelné, jakou spoušť za sebou někteří lidé dokáží zanechat. Bez pravidelného úklidu by se břehy přehrady už dávno změnilly v jedno velké smetiště. „Je k údivu, kde se tady každoročně berou pneumatiky z osobních i nákladních aut, dokonce

i baterie, různé plastové láhve od olejů. Jako by si sem někdo přijel vyměnit olej k vodě. Ročně se tu seberou tři až čtyři tuny odpadu,“ říká Josef Sedláček, hospodář vodního díla Slezská Harta.

Úklid navíc není levný. Dobro-

volníci sice pracují zadarmo, ale za odvoz a uložení odpadu musí rybářský svaz zaplatit nemalé peníze. „Finančně je to náročné, sponzoruje to Český rybářský svaz. Nevím, jestli mají dohodu s obcemi, ale ty většinou nemají peníze, žádali jsme i Krajský

úřad Moravskoslezského kraje, ale bohužel bez valné podpory.

Proto bych chtěl apelovat na všechny, kteří sem přijedou, aby

si veškeré odpady odvezli s sebou a nezatěžovali tím životní prostředí přehrady," dodává Daniel Gebauer, hydrobiolog.

Od hory odpadků pomohli přehradě také členové místní organizace Českého rybářského svazu Rýmařov. Dobrovolné brigády se zúčastnilo třicet dětí a deset dospělých, přitom každá místní organizace má na tomto vodním díle přidělen svůj úsek, o který se stará. Rýmařovští rybáři mají na starosti část od sjezdu cesty v Roudně až po přítok u Černého mostu u Valšova a pak levou část břehu od Černého mostu až po sjezd cesty do vody od Bruntálu. „Celkem jsme nasbírali asi 150 igelitových stoda-

cetilitrových pytlů odpadků, které byly sneseny na břeh. Tam je následně sbírá loď, která tento binec svezle na jedno místo a pak se to vozí někde na skládku u Horního Benešova," nechali se slyšet mladí i starší rybáři z Rýmařova.

V některých místech se už objevily odpadkové koše. Nepořádníci si jich ale valně nevšímají a dál bezohledně odhazují odpadky, kde se dá. Pravidelný úklid je proto stále nezbytný. Slezská Harta je poslední velká přehrada vybudovaná v České republice. Je dlouhá sedmáct kilometrů a zatopená plocha má rozlohu 900 hektarů.

JiKo, zdroj: MO ČRS Rýmařov

Foto: archiv MO ČRS Rýmařov

Pozvánka na mezinárodní rybářské závody

Výbor Místní organizace Českého rybářského svazu (MO ČRS) Rýmařov zve širokou rybářskou veřejnost na tradiční rybářské závody za účasti rybářů z Polska. Závody se uskuteční v sobotu 15. května 2010 od 7 do 12 hodin na ekologickém rybníku (Podolský potok 1A) a soutěžní rybou bude kapr. Startovné činí 100 Kč.

Místa se budou losovat od 6 hodin a startovní lístek bude sloužit jako místenka od 16. do 21. května 2010 včetně. Závody jsou určeny jen pro členy MO ČRS Rýmařov a jejich hosty. Revír bude před závody jako vždy zarybněn. Od 3. května 2010 až do závodů je na revíru zákaz rybolovu.

Srdečně zve
výbor MO ČRS Rýmařov

Ilustrační foto

Novinky z Kouzelné buřinky

Kouzelná buřinka se činí a kouzlí pro potěšení svých klientů v roce 2010 stejně aktivně jako v loňském roce. Posuďte sami. Od počátku roku, kdy pracovní a některé vzdělávací terapie převzala pod svou novou sociální službu Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově, se klienti Kouzelné buřinky účastnili koncertu TV Nova v Praze a bojovali na krajském turnaji v bowlingu v Bruntále. Současně byl zahájen nový program ve spolupráci se Základní školou na Školním náměstí v Rýmařově.

Televize Nova letos v dubnu již popatnácté pořádala velký koncert pro mentálně handicapované z celé České republiky, kterých se v O2 aréně sešlo přes 6 000. Atmosféra v aréně byla nadšená, smazaly se rozdíly mezi zdravými a postiženými lidmi, všichni nadšeně tleskali a bavili se s takovými esy showbyznysu, jako jsou sourozenci Gondíkoví, Petr Kolář, Kamil Střihavka, Heidi Janků, Maxim Turbulenc, a dalšími jednácti zpěváky a hudebními skupinami. Zábava trvala nepřetržitě tři

hodiny a klienti Kouzelné buřinky budou z atmosféry sounáležitosti čerpat celý další rok, než se do Prahy vydají znovu.

V dubnu také probíhalo krajské kolo sportovní olympiády pro mentálně handicapované v bowlingu, které jako každoročně pořádala Polárka Bruntál za podpory krajské organizace SPMP a nadace OKD. V konkurenci šesti družstev z Ostravy, Opavy a Bruntálu získal Rýmařov druhé místo a Zuzana Václavíková

a Ladislav Litvík se stali absolutními vítězi celého turnaje. Blahopřejeme!

V letošním roce se v centru vzdělávání a zábavy pro mentálně postižené z Rýmařova realizuje nový projekt Muzikoterapie a arteterapie v Kouzelné buřince, kterého se zúčastňují jak dospělí klienti, tak žáci speciální třídy Základní školy na Školním náměstí v Rýmařově. Každý týden se sejdou v centru a společně se pomocí hudby, tance, zpěvu a výtvar-

ných aktivit seznamují, navazují přátelství a vzájemně si pomáhají. Pro žáčky je to nová, zajímavá aktivita, pro dospělé klienty výuka k zodpovědnosti a sebeovládání. Tento ojedinělý projekt bude podpořen krajským úřadem i sponzory a je důležitou aktivitou vedoucí k postupné integraci mentálně postižených dětí i dospělých do většinové společnosti. Děkujeme všem dárcům a příznivcům za podporu.

A. Příkrylová

VELETRH ZDRAVÍ

A

SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

KPSS Rýmařov

22. 5. 2010 od 9.00
vstup zdarma

RÝMAŘOV

Areál Střediska volného času Rýmařov

z bohaté nabídky vybíráme:

ochutnávka zdravé výživy

TALIÁNKA

od 8.45 do 10.00

měření:

tlaku, tuku v krvi,
refrakce, UV filtru a další...

SAHADŽA JÓGA

meditací ke zlepšení zdraví

odborné informace
sociálněprávní poradenství

CVIČENÍ S MÍČEM

od 10.00 do 11.00
sport. obuv a oblečení s sebou

TOMBOLA

DIVADLO PRO DĚTI

Malý sál - 14.00

změna programu vyhrazena

Zpravodajství města Břidličné

AL Invest Břidličná slaví 80 let výroby z neželezných kovů

Symbolicky osmdesátý pracovní den roku 2010, tzn. 26. 4. 2010, jsme oslavili osmdesát let výroby z neželezných kovů v Břidličné.

Pro zaměstnance bylo připraveno malé přivítání v podobě sladkého začátku dne, obědu zdarma a dortu s logem 80, který slavnostně rozkrojil výkonný ředitel Ing. Robert Macek. Zároveň budou pro zaměstnance připravena další překvapení, a to každý měsíc počínaje květnem až do 28. 8. 2010, kdy se bude konat Den otevřených dveří v Al Invest Břidličná, a. s. Pro naše odběratele jsme také připravili sladké překvapení v podobě čokolády, která jim byla zaslána poštou.

80 years

Svět výroby hliníku a obchod s tímto stříbrně lesklým kovem je náročný, ale zároveň krásný. Historie výroby z neželezných kovů v Břidličné spadá do roku 1930, kdy byla založena firma Franke a Scholz, vyrábějící cínové a olověné zboží.

Již v roce 1933 byla zahájena výroba hliníkových a duralových plechů pro letectví. Snad nejnámější změna nastala v roce 1949, kdy se společností dostalo přejmenování na Kovohutě Břidličná, n. p. Od roku 2006 výroba válcovaného hliníku v Břidličné existuje pod názvem Al Invest Břidličná, a. s.

Pro zajímavost:

- kdybychom rozložili vedle sebe všechny produkty s názvem Profal, který jsme prodali našim odběratelům na střechy, zakryli bychom plochu čtyřiačtyřiceti fotbalových stadionů!

- kdybychom chtěli rozvinout jenom letos vyrobenou fólii s velikonočním motivem pro našeho odběratele Nestlé, dorazili bychom do Paříže a ještě bychom se mohli projít po okolí.

- kdybychom měli odhadnout, jaké množství aut jezdí s naším materiálem v tepelném výměníku, dostali bychom se za poslední tři roky na částku přes 1,5 mi-

lionu automobilů po celém světě. Al Invest Břidličná, a. s., je největším tuzemským producentem flexibilních obalových materiálů

a výrobcem válcovaných polotovarů z hliníku. Je členem obalové asociace Syba, Jihočeské hospodářské komory, Sdružení českých zkušeben a laboratoří a hliníkářské aso-

ciace EAFa. Získali jsme prestižní ocenění Obal roku 2009 v kategorii obalové materiály za exponát Máslo - tradice z Vysočiny. Obal roku Al Invest získal také v předcházejících letech 2006 a 2007.

*Kateřina Švarcová,
Al Invest Břidličná, a. s.*

100 years
alufoil
www.alufoil.org

Výstava Klubu českých turistů

Svou první výstavu fotografií ze své činnosti uspořádal Klub českých turistů Břidličná. Ta se konala v galerii městské kulturní komise na staré škole ve dnech

22.-29. 4. 2010. Na vernisáži se sešlo asi padesát příznivců turistiky, kteří si poslechli nejen příjemné hudební vystoupení pěveckého sboru Bernardini a uví-

tání všech paní Horňáčkovou, mnohaletou organizátorkou všech výletů a zájezdů, ale také pochvalný projev pana starosty Bohumíra Kamence. Ten mimo

jiné zdůraznil velký přínos paní Horňáčkové a ostatních členů oddílu a vyjádřil přání, aby tato výstava přilákala mezi turisty i zájemce z řad mladší generace. A teď trochu faktických údajů k turistickému oddílu v Břidličné, který v letošním roce slaví osmdvacáté narozeniny. Byl založen v roce 1983 osmnácti členy. Tehdejší první výbor tvořili manželé Horňáčkoví, Anežka Manová, Milada Škubnová a Jan Zahálka. V současné době se počet členů každoročně pohybuje kolem stovky a patří rozhodně k největším a nejaktivnějším oddílům při TJ Kovohutě Břidličná. Od roku 1984 s malými přestávkami do současnosti funguje při pod jejich záštitou i dětský turistický oddíl Pěšáci, v jehož

vedení se za těch sedmadvacet let vystřídal již pět dvojic. Hlavní náplní turistického oddílu bylo a je pořádat turistické a kulturně poznávací zájezdy do všech koutů naší vlasti i zahraničí, ale také pomáhat přírodě (sázením stromků, úklidem odpadků a podobně).

A které momenty z dlouhé historie oddílu jste si mohli na výstavě připomenout? Kromě fotek z procházek po okolí, domácích Jeseníkách, z cyklovýletů, návštěv dalších českých míst a hor

to byly i fotky jednotlivců z výprav takzvané většího kalibru - z Korsiky, Mont Blancu, Kavkazu či Pamíru. K nahlédnutí byly k dispozici všechny ručně psané, hojně fotografiemi i obrázky doplněné kroniky oddílu a mnoho fotoalb jeho členů. Mohli jste si prohlédnout i dnes už pro mládež téměř starodávnou výstroj (úvazky, mačky, hole, vaříč a jiné), se kterou členové oddílu tenkrát v roce 1996 na Mont Blanc vystoupali.

Že výstava nebyla jen vzpomín-

kou na minulost, ale také připomenutím doby přítomné, dokazují i aktuální fotky z činnosti občanského sdružení Potůček (výsadba alejí, tvorba tůňek či sázení stromů veřejností a školáky) a občanského sdružení Mé město můj život (fotky poukazující na aktuální situaci s větrnými elektrárnami v okolí města Břidličná).

Během jednoho týdne výstavu navštívilo více než 250 návštěvníků, což svědčí o poměrně velkém zájmu o toto téma, a to ne-

jen od občanů Břidličné, ale i turistů z okolních měst. Více o činnosti Klubu českých turistů Břidličná můžete shlédnout na jejich webových stránkách www.ktc-bridlicna.wz.cz.

Paní Hornáčkové a lidem kolem ní lze jen a jen poděkovat za její mnohaletou práci při organizaci výletů a zájezdů a vám ostatním přejeme, abyste také čerpali energii do života z přírody, přátel a zážitků, jak je to vidět a cítit z fotek místních turistů.

Text a foto: Libuše Kovářková

Soutěž o nejchutnější štrúdl

Na úterý 20. 4. 2010 připravily seniorky v čele s paní Mlčúchovou a Jackovou soutěžní odpoledne o nejlépe vypadající a zároveň nejchutněji upečený domácí štrúdl. Sešlo se celkem deset ukávek dovednosti našich seni-

erek. Pozvaná soutěžní porota ve složení pánů Králíka, Skály, Mlčúcha a Macha měla nelehký úkol, vybrat podle daných kritérií ten nejlepší štrúdl, jak po stránce estetické, tak chutové. Ochutnávali a bodovali, aniž by

věděli, komu daný vzorek patří. Rozhodování bylo velmi těžké, jednotlivé vzorky byly velmi dobré, rozhodovaly malé odlišnosti v chuti i vzhledu. Poté odevzdali své hodnocení organizátorkám tohoto klání a všichni společně čekali na konečný verdikt. Vítězství, i když velmi těsné, si za velkého potlesku přítomných odnesla paní Pospíšilová. Na druhém místě jen o bodík níže skončila paní Křištiaková a třetí byla paní Matušková. Čtvrtou, tzv. bramborovou medaili si odnesla paní Lojšková v podobě ceny útěchy. Všechny čtyři dostaly krásné ceny a i ostatní soutěžící seniorky měly pocit, že jejich snaha nevyzněla naprázdno a že všech dvacet přítomných seniorů na tomto klání si opravdu pochutnalo. Zábava pak ještě pokračovala několik hodin. Poděkování patří výše jmenovaným, které pak jen naznačily, že mají v plánu další dvě zajímavé akce, nechme se překvapit.

Text a foto D. Mach

Pozvánka na veřejný turnaj v kuželkách

Oddíl kuželek při TJ Kovohutě Břidličná připravil na své kuželně na fotbalovém hřišti v Břidličné jedinečný turnaj v kuželkách. Ten je zajímavý především tím, že je pořádán pro čtyřčlenná družstva složená z registrovaných i neregistrovaných hráčů. Termín konání turnaje bude 7. až 21. května 2010 a v případě většího zájmu bude termín prodloužen. Pokud byste měli zájem

o účast, přihlášky posílejte co nejdříve, nejpозději do 10. května na emailovou adresu dosedel.jan@tiscali.cz nebo telefonicky na číslo 605 913 257 či 737 329 233. V jednom družstvu (muži, ženy, smíšené) může startovat maximálně jeden registrovaný hráč. Start je pro zaměstnance společnosti AI Invest zdarma, ostatní platí startovné 200 Kč za družstvo. Začátky utkání od

15.00 do 19.00 (po dohodě podle potřeby i dopoledne). Bude se hrát podle platných pravidel a soutěžního řádu kuželkářského sportu. Na turnaji není nutný registrační průkaz. Pro ty, kdo se umístí „na bedně“, jsou připraveny pěkné věcné ceny. Na kuželně je zajištěno i občerstvení. Všechny srdečně zve předseda oddílu kuželek.

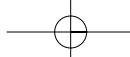
Jan Doseděl

Výstava Bazénování

Ve středu 21. dubna proběhla na bazéně v Břidličné vernisáž neobvyklé výstavy. Základní umělecká škola Rýmařov - pobočka Břidličná pod vedením paní Kamily Hýžové se zde rozhodla vystavit práce a výrobky dětí, které navštěvují výtvarný obor této školy. Téma bazén a plavání je dle vyjádření učitelky ZUŠ paní Kamily Hýžové součástí většího ročního projektu „Naše město Břidličná“, který je zaměřen na celou Břidličnou a její dominantní prvky. Na této výstavě pracovaly všechny děti, které obor nav-

štěvují, tedy asi patnáct dětí ve věku pět až patnáct let. „*Tématu města Břidličná se s dětmi věnujeme celý tento školní rok, od historie až po současnost. U tématu bazénu jsme se s dětmi zdrželi nejdéle, protože je jim bližší než ostatní budovy v Břidličné.*“ rekla nám k výstavě paní Hýžová a zároveň poděkovala nepřítomným zástupcům vedení bazénu za možnost realizovat tento „bláznivý nápad“. A co je k na výstavě k vidění? „*Můžete shlédnout netradičně namalované plavce, návrhy, jak si děti představují bazén*

svých snů, a to zvenku i zevnitř, dále pak keramické hlavy plavců na hladině, piktogramy (grafické značky) pro orientaci v areálu bazénu, na hladině plavou plastové plavci, ve velkém bazénu velcí, v malém pak malí plaváčky.“ A jaké techniky byly při tvorbě použity? Byly to klasické vodovky, tempy, keramika, dále pak cent-rofixy, igelity, izolepy a jako třetí šinka na dortu vosková batika. Milým překvapením pro mne byla příjemná veselá atmosféra, ve které vernisáž probíhala. Bylo to díky spoustě dětí, které se jí zúčastnily, ať to byli malí výtvarníci s rodiči nebo děti, které navštěvují hudební obor ZUŠ a postaraly se o stylovou hudební vložku v podobě písniček o vodě. A co udělalo malým návštěvníkům určitě největší radost? Že nezbytnou součástí vernisáže bylo i plavání, focení podvodním fotoaparátom a netradiční barevné občerstvení.

Výtvarné práce budou na bazéne k vidění celý měsíc. V druhé polovině května pak bude následovat výstava celého výše zmíněného projektu. Ta se bude konat v tradičních prostorách galerie kulturní komise města na staré škole na Školní ulici, kde pobočka ZUŠ o patro výše sídlí. Na této velké výstavě bude mimo jiné k vidění hra s písmenky názvu našeho města, ztvárnění kostela, továrny nebo hradu, který tu údajně podle starých pramenů kdysi stával. Nápad věnovat se Břidličné vznikl jako vedlejší téma vedle celoročního tématu Kontrasty, na který se v letošním roce zaměřuje celá ZUŠ Rýmařov. Proto i na této výstavě můžete nějaké kontrasty vidět (starý versus nový bazén, černá a bílá v piktogramech). Neváhejte tedy a vypravte se si zaplavat a prohlédnout si vystavené exponáty vyrobené našimi malými Břidličňáky.

Liba Kovářiková

Valná hromada TJ Kovohutě Břidličná

Ve středu 14. 4. 2010 proběhla třiatřicátá valná hromada Tělovýchovné jednoty Kovohutě Břidličná. Jako hosté se zúčastnili také starosta města Břidličná pan Bohumír Kamenec a tajemník okresního svazu tělesné výchovy pan Jan Urban. Tato valná hromada byla také po čtyřech letech valnou hromadou volební. Ukončila tak činnost stávajícího výkonného výboru a zvolila pro další období nové vedení, pro které by mělo být hlavním úkolem vést tělovýchovnou jednotu ze současné krize. Do výkonného výboru byli zvoleni zástupci jednotlivých oddílů:

Fotbal - Michal Minich
Plavání - Miroslav Hanuš
ASPV - Dana Staníková

Turistika - Ludmila Hornáčková
Kůželky - Jan Doseděl
Šachy - Filip Zemánek
Lyžování - Vilém Kupka
Volejbal - Petr Němeček

Do řad tělovýchovné jednoty byl přijat také nový oddíl florbalu a do výkonného výboru byl zvolen jako jeho zástupce pan Martin Zapletálek. Dále pak byly do výkonného výboru zvoleny paní Anna Dosedělová jako tajemnice jednoty a paní Jiřina Sasínová coby její hospodářka. Místopředsedou byl zvolen pan Filip Zemánek. Po dohodě a dodatečné volbě byl předsedou na omezené období zvolen pan Tomáš Lysík. Valná hromada se zabývala především otázkou hospodářské situace.

Bylo podáno několik návrhů, jež by mohly vést ke zlepšení současné situace. Všechny návrhy a podněty projedná nově zvolený výkonný výbor na nejbližším zasedání. Určité podněty vplynuly také z diskusního příspěvku pana Urbana. Také na starostu města měli delegáti několik dotazů z oblasti pomoci při financování provozu sportovišť jednoty a v neposlední řadě financování pronájmu bazénu pro oddíl plavání. Po téměř tříhodinovém jednání se delegáti usnesli na úkolech a prioritách pro práci výkonného výboru. Hlavním úkolem je zlepšení finanční situace a dotažení projektu „Rekonstrukce a revitalizace sportovní haly“, který by měl vést ke značným úsporám v jejím provozu.

Tomáš Lysík, předseda TJ Kovohutě Břidličná

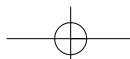
Toulavý náprstek - ekologický pochod kolem Břidličné

Jaro je příhodná doba k odstranění následků zimy. Leccos vyřeší příroda, leccos ale musí udělat člověk. Snad právě proto se skoro na celém světě slaví Den Země, a to 22. dubna. Náš čtrnáctý Toulavý náprstek, pochod kolem Břidličné spojený se sběrem odpadu, se konal o něco dříve, v sobotu 10. 4. 2010. Dokáže několik aktivních jednotlivců a skupin vylepšit naši přírodu? Po našich zkušenostech můžeme dodat, že je to asi loterie a posouzení bude možné až v dalších letech či až na budoucích generacích. A to i přes fakt, kdy se některé věci dnes daří provádět. Počasí pro letošní úklidovou akci bylo oproti minulým ročníkům vskutku aprílové. Střídaly se přeháňky sněhové, s deštěm, krupky, větrno i bezvětří. Těž sluníčko párkrát na chvíli vykouklo a bylo jedinou odměnou. Často jsme se s větrem přetahovali o plastické pápěři.

Účast nebyla velká, ale ti co přišli, nebáli se o své ruce, kolena a záda a nestyděli se uklidit něco nepořádku, mohli být spokojeni. Kolikrát jsme se museli sehnout, nelze spočítat, ale málo dřepů a ohnutí to nebylo. Protože takové několikahodinové cvičení pěkně unaví, nám se možná na chvíli přitížilo, ale příroda se určitě trochu odlehčilo. Děkujeme všem, kteří se zdravě našvou a nenechají odpad poletovat a válet nejen ve volné přírodě. Není to nic špatného, nadchnout se pro zlepšení životního prostředí. Součástí pozvánky byla i výzva, že můžete uklidit třeba kolem svých domů, kterou tímto opakujeme. Normální je také neházet odpadky jen tak na zem. Přitom popelnice i koše jsou ve městě skoro všude a platit za ně budeme stejně. Nutno dodat, že zaplacením poplatků to s odpadem nekončí. Nejlepší je

řádně odpad třídit do určených kontejnerů. Také myslíte na prostor v kontejneru, třeba taková prázdná krabice zabírá hodně místa, když ji nikdo neroztrhne. I PET láhev jde sešlápnout, vršky dát dětem do školy. Ta se účastní soutěže s možností získat ceny. Celkem bylo naplněno devět pytlů odpadu. Napěchované pytle s odpady skončily ve velkoobjemovém kontejneru města. Vzhledem k dosavadním zkušenostem je více než pravděpodobné, že i příští rok se bude pracovní procházka konat. Přejeme vám všem pěkné procházky po okolí Břidličné a nejlépe absolvované i s vašimi dovádějícími ratoletmi.

Za aktivní spolky a sdružení
(Občanské sdružení Potůček,
Mé město můj život, KČT TJ Břidličná)
Petr Horňáček

Z okolních obcí a měst

Mládež z Ryžoviště nezahálela ani v dubnu

Podle schváleného harmonogramu projektu „Žít a bavit se bez rozdílu věku“ měla mládež z naší obce naplánované na měsíc duben dvě akce, a to Velikonoční odpoledne a Uklidme si svět kolem sebe. I když s přípravou a organizací měli mladí občané z naší obce spoustu práce, výsledek stál za to. Cílem bylo společně strávit krásné sváteční odpoledne v co největším počtu zájemců, ve všech věkových kategoriích. Cíl se nám splnil. Lidé si s úsměvem prohlíželi velikonoční výrobky, které vyrobili naši občané a žáci z MŠ a ZŠ Ryžoviště. Nechyběl nazdobený beránek i s jehnětem, korálková, permíková a vosková ná vajíčka, háčkované výrobky, keramický zajíc a nazdobené košíky. Vyhodnotili jsme nejlepší výrobky dle tří věkových katego-

rií, vítězové byli odměněni dárkovými balíčky. K večeru jsme shlédli krátký kulturní program tanečníků z naší obce a později jsme si sami „skočili“ velikonoční taneček u živé hudby.

Jelikož je v jarním období potřeba vysbírat odpadky, které byly tak dlouho zasypany pod sněhem, oslavili jsme 24. dubna svátek Den Země akcí Uklidme si svět kolem sebe. Do této akce se zapojili hasiči, děti ze základní a mateřské školy a ostatní spoluobčané. Zdatní muži a kluci si vzali za úkol úklid potoků. Sami se při úklidu divili věcem nalezeným v našem krásném potoku Polička. Školáci si vzali za své vysbírání odpadků po celé obci a starší vyhrabali veřejná prostranství, na kterých zbylo listí z podzimu. Sluníčko, které nás

hřálo do zad, jen potvrdilo opravdové jaro. A protože počasí vyšlo, nebránilo nám nic v prvním jarním opékání buřtů.

Mladí lidé z Ryžoviště připravují

pro své spoluobčany i další akce. Hned příští plánované odpoledne plně netradičních her bude při akci s názvem Zahájení prázdnin.

Kateřina Lašáková

Foto: archiv OÚ Ryžoviště

Výstava Klubu skalničkářů Campanula Bruntál ve dnech 13. a 14. 5. 2010

Tato zpráva je určena všem, kteří na své zahrádce, balkónu, ve své zimní zahradě nebo doma v bytě vytvářejí a pěstují v malém to, co sama příroda nabízí ve velkém, avšak na tak rozsáhlém prostoru, že nemůžeme všechnu tu nádheru soustředit do jediného pohledu. Proto mnozí z nás vytvářejí sice miniaturní, ale zato koncentrovanou přírodní scénérii na své zahrádce, na své skalce a podobně. Poté jak majiteli, tak návštěvníkovi jediný pohled nabídne úžasný estetický vjem, jenž pohladí srdce i duši a zanechá v člověku neobyčejnou připomínku krás, které tato planeta poskytuje každému, kdo je připraven je vnímat.

Bruntálský Klub skalničkářů Campanula pro vás jako každoročně začátkem května připravil výstavu skalničků. Tradičně se bude konat v atriu Kulturního střediska v Bruntále na Dukelské ulici. Výstava potrvá dva dny ve čtvrtek 13. a v pátek 14.

května. Otevření proběhne ve čtvrtek 13. května v 9 hodin. Po oba dny bude výstava přístupná od 9 do 17 hodin.

Klub působí na území celého okresu Bruntál, proto náš klub pozval na prohlídku výstavy, kde se budou naši členové prezentovat svými nejoblíbenějšími výpěstky, zástupce tří největších měst okresu, a to Bruntálu, Krnova a Rýmařova.

Činnost našeho klubu byla zahájena 24. 4. 1974 a někteří zakládající členové jsou dosud součástí členské základny. Klub tehdy založilo třicet přátel a v současné době nás je 168, největší města také zajišťují nejvíce členů - Bruntál devětadesát a Krnov sedmáctyřicet. Naše nejmladší členka má jednadvacet let, nejstarší celých dvaadvadesát. Klub každý rok organizuje zájezdy pro členy i jejich přátele. Jsou tematicky zaměřeny, například do polských zahradnictví pro nákup rostlin či do různých koutů republiky a okol-

ních států, vždy s návštěvou několika skalek. Během existence klubu jsme procestovali Evropu od Norska přes Alpy, Dolomity až po Turecko. Bylo to více jak dvacet států.

Výstavní část bude nabízet exponáty, které vytvořili někteří z našich 168 členů a přátel klubu. K vidění budou bonsaje, stromky v nádobách, miniskalky v nádobách a různé jiné výpěstky našich sklaničkářů. Prodejní část výstavy pak návštěvníkům nabídne skalničky z produkce našich členů. V prodeji budou i jiné rostliny, například okrasné stromky vhodné pro pěstování bonsajů nebo stromků v nádobách.

Přijďte se sami ujistit, že naše výstava má co ukázat a nabídnout. V minulém roce se o tom přesvědčilo 450 návštěvníků a 320 školáků. Přijďte se inspirovat a možná se k nám přidáte.

Klub Campanula Bruntál se těší na vaši návštěvu.

Výbor klubu Campanula

Akce hradu Sovince

15. a 16. května - Prokletí černé vdovy

Kulturní akce s netradiční prohlídkou hradu

Za soumraku se hrad stává rejdištěm čarodějnic a temných sil

Šermířské komedie a pohádky skupiny šermu Allegros: Popelák, Vojáci, Pepouš... 11.00, 12.45, 14.30, 16.00

- řemeslný trh s ukázkou platněrské výroby a kovářského řemesla
- prohlídky hradního sklepení a volný průchod hradem včetně vyhlídkové věže • výstava šatů Oděvy pěti století

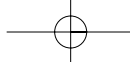
Hrad otevřen po oba dny 9.15 až 18.30

Prohlídka každých 15 minut

Připravujeme a srdečně zveme: 23. a 24. května Láry fáry do pohádky

Dětský den na pohádkovém hradě

Historická akce s celodenním programem: loutkové i hrané pohádky, klání rytířské a soutěže pro nejmenší

Seiál

PRVNÍ POMOC U DĚTÍ:

Informace Místní skupiny ČČK - První pomoc při porodu mimo zdravotnické zařízení

Péče o novorozence bezprostředně po porodu:

- dítě po porodu většinou začne křičet, což je dobrá známka uspokojivě probíhající poporodní adaptace. Pozor na manipulaci s novorozencem, mázek na kůži je velmi kluzký a hrozí vyklouznutí z rukou - uchopení provádějte po zabalení dítěte do pleny či ručníku!

- novorozenci vyčistěte dutinu ústní kapesníkem nebo čistým mulem, položte jej mírně na bok s hlavou na stranu, aby se dýchací cesty mohly očistit od zbytků hlenu, krve a plodové vody

- důležitou zásadou je prevence podchlazení

novorozence - dítě nikdy nekoupejte, jen ho otřete suchými a vyhřátými ručníky, které potom odložte a novorozence zabalte do měkkého, hřejivého materiálu

- s přerušáním pupeční šňůry nespěchejte, proveďte je nejdříve za 10 minut po porodu, dítě ale do té doby musí ležet v úrovni rodičel. Pokud sanitku čekáte v dohledné době, pupečník nepřerušujte. Pokud se k přerušování odhodláte, podvažte pupečník na dvou místech ve vzdálenosti 15 a 20 cm od úponu u břicha dítěte tkalounem širokým 0,5-1 cm. Utažte pevně, ne však maximální silou, hrozí přerážnutí pupečníku a krvácení! Mezi podvazy přerušete pupeční šňůru dezinfikova-

nými nůžkami nebo ostrým nožem. Odstřižený konec pupečníku na straně dítěte překryjte sterilním nebo aspoň čistým materiálem, kontrolujte, zda nekrváčí.

- pokud novorozenec nereaguje a nekřičí, má povolené svaly (je „hadrovitý“), přetrvává modrá nebo bledá barva kůže, zkontrolujte jeho základní životní funkce, případně zahajte oživování

- po přerušování pupeční šňůry a proběhnutí bezprostřední poporodní adaptace položte novorozence matce na břicho. Má-li zdravé dítě přímý kontakt s matkou, výrazně se uklidní, většinou usíná.

MUDr. Pavel Srnský (První pomoc u dětí)

Když se řekne... farizej

Krátkou dobu před začátkem křesťanské éry byli Židé rozděleni na několik nábožensko-politických seskupení. Početně nejsilnější skupinu představovali farizejové, organizovaní v malých bratrstvech. Patřilo k nim mnoho zákoníků, tedy vykladačů a učitelů Starého zákona podle jeho psané i tradované podoby. I když jejich učení mělo řadu styčných bodů s křesťanstvím, patřili farizejové k jeho odpůrcům. Záslouhou evangelisty Matouše však slovo farizej dostalo význam pokrytec. Matouš farizeje i zákoníky přirovnával k obilným hrobům, které sice zvenku vypadají pěkně, ale uvnitř jsou plné lidských

kosť a nečistoty, stejně jako farizejové, kteří se navenek zdají spravedliví, ale uvnitř jsou to pokrytci, kteří jen vystavují na odiv ctnosti a zbožnost. To nicméně se skutečným učením farizejů nemělo mnoho společného. Dobyť Jeruzaléma Římany roku 70 po Kr. přežili ze všech seskupení právě a jenom farizejové. Jejich učení se stalo základem rabínského judaismu, který zaručil uchování náboženských tradic i po ztrátě politické samostatnosti.

Další skupiny Židů dopadly poněkud hůře. Jednu z nich představovali saducejové, kteří uznávali pouze Starý zákon, ne však pozděj-

ší výklady a komentáře. V politice představovali směr s poměrně kladným postojem k římské nadvládě i antické kultuře. Patřili k nim mnozí boháči a čelní představitelé samosprávy. Jejich opakem, co se poměru k Římu týče, byli zélóti, horlivci, kteří vedli boj za židovskou pravověrnost a osamostatnění. Čtvrtým a posledním velkým seskupením byli esejci z Kumránu, žijící jako asketové v ústraní, kteří se důsledně řídili předpisy Starého zákona a očekávali příchod mesiáše.

Zdroj:

Stanislava Kovářová, Proč se říká?

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v dubnu a květnu

Pondělí 14.00-20.00	Úterý 14.00-17.00
Středa 14.00-20.00	Čtvrtek 14.00-19.00
Pátek 14.00-20.00	Sobota 13.00-20.00
Neděle 13.00-20.00	

**Aerobik se koná každé úterý od 17.00 do 18.00
a ve čtvrtek od 18.45 do 19.45.**

Teplota bazénu 28 °C (malý), 27 °C (velký), teplota vzduchu 29 °C.

1. Frýdlantské vytrvalostní dostihy v Břidličné závody na 25 km, 40 km, 60 km a 80 km

V sobotu 15. května 2010
od 10.00 hodin

Areál Klubu biatlonu v
Břidličné a okolí ke
Kočovu a Václavovu

Pořádá
SK PENTAL
Břidličná

JAK VYJDE

Další číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU** bude v prodeji od **21.5. 2010**

10/2010

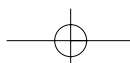
Uzávěrka pro vydání je ve čtvrtek 13. 5. 2010 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 29. 5. 2010. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz.
Vyšlo dne: 7. 5. 2010. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 13. 5. 2010. Další číslo vyjde 21. 5. 2010. Grafická úprava novin a inzerce:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 15 Kč

Sport

Auto-Hobby-Cross zahajuje sezónu

V sobotu 22. května bude zahájen seriál závodů Rýmařovský pohár 2010 na obvyklé trati pod firmou Styrotrade. Technická a formální přejímka vozů je plánovaná v době od 8 do 9 hodin, tréninkové jízdy se pojedou od 9.15 do 9.45. Start závodů je v 10 hodin. Pro seriál závodů byly vypsány divize D1 do 1 400 ccm, D2 nad 1 400 ccm, čtyřkolky a kategorie žen. Organizátoři prosí jezdce o dochvilnost při přejímce. Před

závodem budou k dispozici sportovní a technické řády. Veškeré další informace obdrží zájemci na tel. 606 075 606 nebo prostřednictvím e-mailové adresy dohnal.jan@email.cz. Pořadatelé tímto zvou všechny věrné příznivce na závody, které se pojedou jednou měsíčně, a jezdci i motoristická veřejnost bude o dalších termínech závodů včas informována.

Redakce

První turnaj handicapovaných kuželkářů

V Blansku se v sobotu 24. 4. 2010 konal první ze sedmi turnajů započítávaných do Českého poháru. Zúčastnilo se celkem osmatřicet hráčů z celé České republiky. Za Rýmařov poprvé nastoupil náš nový hráč Jirka Polášek, který byl zařazen do skupiny LP1 a vedl si výborně, prohrál jen o dva koly a umístil se na druhém místě. Zvítězit se podařilo Petru Kumstátovi z ČKD Blansko

ziskem 430 kolků, na třetí příčce pak skončil Pavel Hrnčír z Horního Benešova se 400 koly. V kategorii LP2 se Ivo Mrhal umístil na šestém místě výkonem 390 kolků, Karel Forcek výkonem 386 kolků pak na místě sedmém. První místo v kategorii TP mužů získal tradičně výborný Zdeněk Dočkálek s 517 koly, druhý Rudolf Vávra z Kateřinek Opava se 492 a na třetím skončil Pavel

Mikurda z klubu Baník Ostrava s konečným výsledkem 435 kolků. Pavel Švédík se 422 sraženými koly získal čtvrté místo.

Ve dnech 5.-7. května jede Zdeněk Dočkálek reprezentovat Českou republiku do Spišské Nové Vsi. Jedná se o neoficiální mistrovství družstev. Příští turnaj Českého poháru se bude hrát 8. května v Opavě.

Redakce

Rýmařovský aerobik se těší z dalších úspěchů a medailí

Do otrokovické sportovní haly se v sobotu 17. a v neděli 18. dubna sjela stovka závodních týmů z celé Moravy, aby si v semifinále soutěže Děti fitness - skupinové

choreografie vybojovaly postup do celorepublikového finále. Sportovní klub Studio Sport a zdraví Rýmařov postavilo do soutěže tři závodní týmy v kategorii Profi.

Všechny tři týmy si vedly výborně, vybojovaly medailová umístění a postup do finále ČR v Praze. Gratulujeme.

Profi do 12 let:

2. místo - J. Hamplová, T. Človečková, A. Černíčková, Š. Pallová, A. Stržíňková, T. Šulíková

3. místo - L. Hamplová, K. Prokopová, A. Rafajová, N. Gremlicová, K. Dvořáková, K. Trokanová, D. Maceková

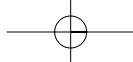
Profi nad 12 let:

1. místo - T. Krywdová, Š. Zapletalová, M. Bršťáková, B. Kuzmíková, K. Zifčáková, L. Mihálová

Děkujeme závodnicím za výbornou reprezentaci Rýmařova a sportovního klubu, děkujeme trenérkám Lydii Mihálové, Olze Človečkové a Zuzce Bučkové za výbornou přípravu závodnic a také rodičům za vynikající spolupráci, bez níž by děti nemohly tak náročný sport provozovat. Obrovské poděkování patří společnosti Katr, a. s., Stará Ves za pomoc při dopravě na závody. Lydie Švédíková, předsedkyně klubu

Fota: archiv Studia Sport a zdraví

Soukromá řádková inzerce

Prodej

• Prodám byt 3+1 do osobního podílového vlastnictví. Byt o výměře cca 100 m² se nachází v přízemí na Palackého ulici v Rýmařově. Plastová okna, termofasáda, krb, elektrické topení, plynová přípojka. Cena dohodou. Kontakt: 774 678 066.

• Prodám byt 2+1 na ulici 1. máje č. 302 v Břidličné. Cena dohodou. Volejte 739 030 017.

Různé

• Všechny druhy půjček a hypoték pod jednou střechou. Bankovní i nebankovní sektor. Přijedeme k vám domů. Bez poplatků předem a nejsme linka 900...
Rýmařov a okolí. Tel.: 724 852 005.

Nebankovní úvěry
na světové úrovni
od 50 000 Kč,
rychle, výhodně, bez registru,
bez poplatku, bez příjmu
i na nemovitost.
Volejte okamžitě:
777 168 285.

Nabízíme pronájem
nebytového prostoru
za přijatelnou cenu
v centru města Rýmařova
(na náměstí).
Kontakt: 608 462 781

Zaručená jistota.
Práce či brigáda.
Potřebujete si vydělat rychle peníze?
Bez námahy denně 700 Kč?
Posledních pět míst.
Jednoduchá kancelářská administrativa.
Volejte okamžitě:
604 416 193.

PÁTÁ STAVEBNÍ CZ

**nová
pracovní
místa**

- **stavbyvedoucí** (stavby po ČR)
- **přípravář - rozpočtář** (kancelář Rýmařov)
- **řidič nákladních vozů** „skupina C“

& stavebních strojů „UNC, DESTA“

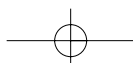
žádosti s osobními údaji (životopis ,doložení praxe v požadovaných profesích) přijímáme osobně
na podatelně firmy nebo elektronicky na e-mail: info@pata.cz

PÁTÁ STAVEBNÍ CZ, a.s.
8. května 35, Rýmařov

tel.: 554 230 086
fax: 554 230 087

mob.: 777 644 208
mob.: 602 956 786

info@pata.cz
www.pata.cz

Inspirujte se velkou jarní akcí Husqvarna

Husqvarna®

Akční cena

HUSQVARNA R 152SVH

Univerzální sekačka se systémem TrioClip a variabilní rychlostí pojezdu. Výkonný motor Honda.

■ Motor Honda - objem válce 163 cm³ - šířka sekání 53 cm - rychlost pojezdu 0-5 km/h - objem koše 75 l.

Akční cena: 14.990 Kč

Běžná cena: 16.990 Kč
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA: 750 Kč*

Akční cena Bonus

HUSQVARNA 323R-II

Lehký křovinořez s výkonným motorem E-Tech II. Ergonomické rukojeti pro pohodlný postoj.

■ Objem válce 24,5 cm³ - výkon 0,9 kW - hmotnost 5,1 kg (bez příslušenství).
Součástí nabídky jsou chrániče sluchu a ochranné brýle v celkové hodnotě 604 Kč.

Akční cena: 10.990 Kč

Běžná cena: 11.990 Kč
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA: 550 Kč*

Akční cena Bonus

HUSQVARNA 240 e-SERIES

Pila s výkonným motorem X-Torq s nízkými emisemi a snadným startováním. Napínání řetězu bez použití nářadí.

■ Výkon 1,5 kW - délka lišty 15"/38 cm - hmotnost bez lišty a řetězu 4,7 kg.
Součástí nabídky je náhradní řetěz a dvooutaktní olej XP® (1 litr) v celkové hodnotě 553 Kč.

Akční cena: 6.690 Kč

Běžná cena: 7.490 Kč
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA: 335 Kč*

Akční cena Bonus

HUSQVARNA 450 e-SERIES

Farmářská pila pro všestranné použití s motorem X-Torq a napínáním řetězu bez použití nářadí.

■ Výkon 2,4 kW - délka lišty 15"/38 cm - hmotnost bez lišty a řetězu 5,1 kg.
Součástí nabídky je náhradní lišta a řetěz v celkové hodnotě 982 Kč.

Akční cena: 11.990 Kč

Běžná cena: 13.490 Kč
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA: 600 Kč*

Akční cena
Financování
10 x 10

HUSQVARNA CTH150 Twin

Taktor s dvouválcovým motorem, elektrickým vyprázdněním sběracího koše a hydrostatickou převodovkou. Dodáván s mulčovací zásepkou (BioClip).

■ Motor Kawasaki V-Twin OHV - objem válců 431 cm³ - šířka sekání 107 cm - sběrací koš 250 l - hmotnost 220 kg.

Akční cena: 79.900 Kč

Běžná cena: 82.900 Kč
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA: 7.990 Kč**

Akční cena

HUSQVARNA RIDER 11C

Rider s manuální převodovkou, vybavený začím ústrojím Combi pro mulčování (BioClip) nebo zadní výhoz. Sněžová radlice k dostání jako příslušenství.

■ Motor Briggs & Stratton - objem válce 344 cm³ - šířka sekání 94 cm - hmotnost 225 kg.

Akční cena: 75.900 Kč

Běžná cena: 80.900 Kč
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA: 3.795 Kč*

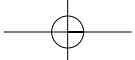

*Přímá platba 10 %, počet splátek 20, RPSN od 12,59 %. **Přímá platba 10 %, počet splátek: 9, RPSN 0 %. Prodej na splátky jen v prodejnách označených logem Husqvarna financování. Husqvarna financování je zajištěno společností Essox, s.r.o. Ceny jsou pouze doporučené včetně DPH. Akce platí do 31. 5. 2010.

Společnost Husqvarna řídí nepřetržitý vývoj výrobků a vyhrazuje si právo změnit design, specifikace a vybavení bez předchozího upozornění. Husqvarna je registrovaná ochranná známka. Copyright © 2010 Husqvarna AB (publ). Všechna práva vyhrazena.

Navštivte naši prodejnu:

Prodejna KATR, a. s., Potočná 334/5, Stará Ves
Tel.: 554 230 806, fax: 554 230 808, e-mail: mtz@katr.cz
www.katr.cz

AL INVEST Břidličná, a. s.,
prodá
starší mobilní buňku Okál,
rok výroby 1989

Buňka bude prodávána formou výběrového řízení.

Pokud se o ni přihlásí více zájemců,
bude prodána tomu, kdo nabídne vyšší cenu.

Buňka je bez předsínky a její technický stav odpovídá době jejího používání.

Stojí v areálu společnosti v Břidličné,
kde je možné si ji prohlédnout.

Kontakt: tel. 554 222 632 nebo 602 572 057

AUTOŠKOLA **BILL**

- akreditované školící středisko
- výcvik řidičů všech skupin
- možnost splátek kurzovního

**Julia Sedláka 14,
Rýmařov**

**Úřední hodiny:
středa 15-16 hodin**

Tel.: 777 556 232; 608 421 208

www.autoskola-bill.cz

**Akce pokračuje:
výcvik skupiny B pouze 6 800 Kč**

PNEUSERVIS

FIRMY STANISLAV JUŘENA STANSPED

VÁM NABÍZÍ

**MIMO JIŽ KLASICKY POSKYTOVANÝCH SLUŽEB
I NOVĚ PLNĚNÍ A ČIŠTĚNÍ AUTOKLIMATIZACÍ**

- Momentálně dále nabízí slevu
na skladové zásoby
osobních pneumatik
zn. Barum
ve výši 35 %
(platí do
vyprodání
zásob)

**Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov**

Provozní doba: Po - Pá 8⁰⁰ - 16⁰⁰

*V naléhavých situacích se lze na telefonu 774 950 041
dohodnout i jinak.*

Další rozšíření služeb pro veřejnost

Nyní nově i kontrola a seřízení
vstřikovacích tlaků u trysek naftových motorů

Nabízené služby:

- prodej motorových olejů značky TEXACO
- výměna olejů
- rovnání poškozených litých disků kol osobních automobilů
- drobné karosářské opravy
- výměna tlumičů pérování
- výměna tlumičů výfuků
- výměna brzdových obložení, kotoučů
- výměna blatníků
- výměna svislých a kulových čepů, ložisek kol, manžet poloos
- výměna autoskel
- svářečské práce technologií CO₂
- dobíjení a kontrola autobaterií
- ostatní opravy po dohodě

Pracovní doba autoservisu:

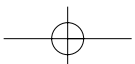
pondělí - pátek 7 - 15 hodin

V případě nutnosti lze domluvit i individuálně

Příjem zakázek pro autoservis - tel.: 777 799 510

Pondělí - Pátek 7 - 17 hodin

**Na vaši návštěvu
se těší pracovníci naší firmy!**

**Libor Nowak
Roman Vepřek**

kandidáti Moravskoslezského kraje, oblast Bruntálsko

srdečně Vás zveme na

PIVNÍ SLAVNOSTI

hostinského pivovaru
a hotelu

v Rýmařově

dne **15.5. 2010**

od 11.00 hod.

**pivní speciály
„bylinkové pivo“**

doprovodný program

- Ivan Mládek
- Jan Vyčítal & Greenhorns
- Ruda z Ostravy
- skupina Kentaur, taneční skupiny, atrakce pro děti

modernuje

Roman Pastorek

Ruda z Ostravy

Ivan Mládek

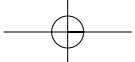

Jan Vyčítal

současně Vám budou představeni kandidáti ODS
Moravskoslezského kraje do PS PČR

Jarní akční slevy až 2.500 Kč

Od 15. 4. do 15. 6. 2010

Markéta Slaměnková - STIHL
 Prodej - servis
 Malá Morávka 213
 Tel.: 554 273 209
 Mobil: 723 912 274
 Provozní doba:
 Po - Pá 8 - 12, 13 - 16.30

JAK VYJDE

10/2010

Daší číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
 HORIZONTU**

bude
 v prodeji
 od **21. 5. 2010**

Uzávěrka pro vydání
 je ve čtvrtek 13. 5. 2010 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

REKLAMA V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

O₂ PRO VAŠE PODNIKÁNÍ

Volejte v pracovní době bez omezení

Jan Elšík
 ČSA 12 (100m od pošty)
 785 01 Šternberk
 tel.: 585 000 157

Jan Elšík
 náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
 795 01 Rýmařov
 tel.: 554 230 485

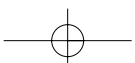
Ušetřete náklady a přitom neomezujte svoji firemní komunikaci! S tarify O₂ Podnikání volejte neomezeně ve všední dny od 9 do 17 hodin do sítě O2 včetně všech pevných linek nebo do všech sítí v ČR.

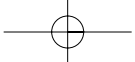
Podnikatelům věnujeme speciální péči:

- prioritní zákaznická podpora na podnikatelské O₂ Lince
- vyškolení poradci na O₂ Prodejních

A *Telefonica* company

Více možností. **O₂**

SIMPLY CLEVER

Když se na svět podíváte dětskýma očima, vše vnímáte z docela jiného úhlu. K touze po jistotě a bezpečí se přidává nadšení z nových zážitků. Proto je tu nová Škoda Roomster, ve které si každý najde svůj vlastní prostor – Vy i Vaše děti.

Nová Škoda Roomster 1,2 TSI o výkonu 63 kW může být Vaše s akčním bonusem TSI Start v hodnotě 10 000 Kč. Zvolit však můžete i výhodné financování od ŠkoFINu se splátkou již od 4 200 Kč.*

Zveme Vás na předváděcí jízdu s novým motorem 1,2 TSI.

* Příklad kalkulace financování vozu Škoda Roomster Easy 1,2 TSI/63 kW: akontace 40 000 Kč, měsíční splátka včetně pojištění odpovědnosti 4 200 Kč, délka financování 72 měsíců, zůstatková hodnota 40 000 Kč, RPSN 8,50 %.

ŠkoFIN

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Roomster: 4,7-6,2 l/100 km, 124-143 g/km

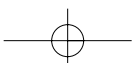
Nová **Škoda**Roomster
OTEVÍRÁ JINÉ OBZORY

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

Auto color Design s.r.o.
Opavská 69
795 01 Rýmařov
Tel.: 554 230 717
www.autocolordesign.cz

Auto color Design s.r.o.
Staroměstská 3
792 01 Bruntál
Tel.: 554 715 101

salon.rym@
autocolordesign.cz
salon.br@
autocolordesign.cz

Vždy něco navíc - akční bonusy !!! Záruka - nízké splátky ! Prodloužená záruka.

Nejvýhodnější splátkový prodej ! Výkup za hotové - peníze ihned na ruku! Výkup vozidel i v úvěru nebo leasingu.

AUTOLAŠÁK

RÝMAŘOV

Těšíme se na Vás !
Po-Pá 8 - 17 hod.
So 8 - 12 hod.

Revoluční 26, 795 01 Rýmařov
autolasak@autolasak.eu
554 211 577

VYZKOUŠENÉ OJETÉ VOZY ŠKODA, VW, 1. MAJITEL, KOMPLETNÍ DOKUMENTACE, KOUPENO V ČR, SERVIS ZAJIŠTĚN

Š-Superb 2.0TDi TD
103 kW, r.v. 3/2006

6 kvalt, klima, servis, 1. majitel
239.900,- Kč

Š-Octavia II Combi 1.9TDi
77 kW, r.v. 6/2005

klima, servis, 1. majitel
209.900,- Kč

Š-Octavia II Combi 1.9TDi
77 kW, r.v. 1/2006

odpočet DPH, klima, servis, 1. majitel
219.900,- Kč

Š-Octavia II 1.9TDi
77 kW, r.v. 9/2005

klima, servis, 1. majitel
189.900,- Kč

VW Sharan 1.9 TDi Comfort
96 kW, r.v. 2/2006

6kvalt, klima, 96 kW
284.900,- Kč

Š-Octavia II Combi 1.9TDi Elegance
77 kW, r.v. 12/2006

klima, tempomat, servis, odp. DPH
269.900,- Kč

Š-Octavia II Combi 1.9 TDi
77 kW, r.v. 3/2006

klima, servis
199.900,- Kč

VW-Golf IV 1.6i 16V
74 kW, r.v. 10/2000

1. majitel, klima
109.900,- Kč

VOZIDLA NA SPLÁTKY OD 0% AKONTACE

VW-Passat 1.9 TDi
81 kW, r.v. 1999

klima, ALu kola
109.900,- Kč

VW-Passat Variant 1.9 TDi
81 kW, r.v. 1999

digi. klima, po STK
114.900,- Kč

Opel Vectra Caravan 1.6 16V
74 kW, r.v. 10/1998

digi klima, Alu kola
69.900,- Kč

Ford Mondeo 1.8i 16V
92 kW, r.v. 7/2003

klima, el. výbava
129.900,- Kč

Peugeot 206 2.0 HDi
66 kW, r.v. 2/2002

ALu kola, servis
89.900,- Kč

Mazda 3 1.4i
62 kW, r.v. 5/2005

klima, servis, 1. majitel
169.900,- Kč

Fiat Grande Punto 1.4 16V
70 kW, r.v. 6/2006

klima, 6 rychlostí, servis, 1. majitel
149.900,- Kč

Peugeot 307 1.6 16V
80 kW, r.v. 9/2002

klima, el. výbava
114.900,- Kč

Mazda 6 2.3i
122 kW, r.v. 4/2003

xenon, klima, vyhř. sedadla
154.900,- Kč

Suzuki Jimy 1.3LX
59 kW, r.v. 3/2000

4x4, tažné, klima
139.900,- Kč

Peugeot Boxer 2.0 HDi
62 kW, r.v. 2001

74.900,- Kč + DPH

Víkendový pobyt AKCE
ke každému úvěru
out/CREDIT VIKEND

HOTELOVÝ POUKAZ

www.AutoLASAK.cz

Výhodné financování na počkání, od 0%.
Cetlem
GE Money Auto
Leasing & úvěr, pojištění